

NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAI

2015

KALAALLIT NUNAANNI NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT

IMARISAASUNUT NALUNAARSUIFFIK

IMARISAASUNUT NALUNAARSUIFFIK	3
NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAASA ATUARNISSAANNUT ILITSERSUUT	4
NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAANIK AKUERSISSUTEQARNEQ	5
AQUTSISUT UPARUAANERAT.	6
NAALAKKERSUISOQARFINNIT NALUNAARUTIT	18
KUKKUNERSIUISUT OQAASEQAATAAT	54
KUKKUNERSIUISUT OQAASEQAATAAT	55
2015-IMI ANINGAASALIISSUTIT / ANGUSAT MIO. KORUUNINNGORLUGIT	56
UKIUNI KINGULLERNI PINGASUNI (3) ANGUSAT MIO. KORUUNINNGORLUGIT	57
SUUNERINUT AGGUATAARLUGIT ANGUSAT NAATSORSORNERAT MIO. KORUUNINNGORLUGIT	58
31.12.2015 KILLIFFIK MIO. KR.-INNGORLUGU	59
AKILIISINNAASSUTSIMIK NAATSORSUINEQ MIO. KORUUNINNGORLUGIT	60
ALLAKKIAT	61
PISUSSAAFFIORATAARSINNAASUT	69
NAATSORSUUSIORNERMI SULERIAASEQ ATORNEQARTOQ	70

NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAASA ATUARNISSAANNUT ILITSERSUUT

Naatsorsuutit imarai maannakkut tunngaviusumik naatsorsuutit ilanngussarlu immikkoortunut tunngatillugu qppersagaasoq.

TUNNGAVIUSUMIK NAATSORSUUTIT

Ukiup siulianut sanilliullugu tunngaviusumik naatsorsuutit allanngortinneqarsimapput, maannakkullu makkuullutik tunngaviusumik nalunaarut kiisalu Naalackersuisut oqartussaaffigisaannit tamanit Naalackersuisoqarfimmiillu nalunaarut.

Taamatut pingaarnerusumik "Pingaarnerusutigut nalunaarummi" nassuiaatigineqarput missingersuutitut sanilliullugit nikingassutit pingaaruteqarnerpaat, naalackersuisoqarfinniilli nalunaarummi ilisimatitsissutigineqarlutik namminneq oqartussaaffigalugit akisussaaffigisaminni anguniagassanik naammassinnissimanersut.

Tamakku qaavisigut nalunaarutip imarai ukiuni kingullerni pingasuni Namminersorlutik Oqartussani aningaasaqarniarnikkut ineriartorneq pillugu paasissutissat.

Ukioq manna angusatigut naatsorsuinerit allamik ilaqartinneqarput nutaatullu akiliisinnaassutsimik naatsorsuinerimik ilaqarluni.

Angusatigut naatsorsuineri aallaavigineqarput suunerinut aaqqissuullugit angusatigut naatsorsuineq, taakkulu ingerlatseqatigiiffiit ilisimasatsit angusatigut naatsorsuisarneri assigalugit.

Taamaasilluni angusatigut naatsorsuineq siulleq taassuminnga ilaqarpoq sulilu naatsorsuusiorneqar-tarluni malittarisassat 1992-imi eqqunneqartut naapertorlugit. Angusat matumani naa-tsorsorneqarput Namminersorlutik Oqartussat isertitaasa tamakkiisumik inernerisut, ingerlatsinikkut aningaasartuutitut, sanaartornikkut aningaasartuutitut aamma taarsigassarsiarititut. Taakkulu taa-gorneqartarput IST-mi naatsorsuutini. Naatsorsuutitut allakkiat tunngaviusumik naatsorsuutitut aamma inissinneqarsimapput. Taakku naatsorsuutini allanneqarsimasunut ataasiakkaanut itisiliis-sutaasunik aamma immikkoortiternernik tunniussipput naatsorsuutit paasineqarnissaannut pisaria-qartutut isigineqartumik annertussusilinnik.

Ukiut siuliini naatsorsuutitut sanilliullugit ilanngussat aamma allanngortitsinerit siunertaraat Inatsisartunit kissaatigineqarsimasutut Nunatta Karsiata aningaasaqarniarnera pillugu suli pitsaannerusumik ilisimatitsissutinik atuartussamut tunniussinissaq.

ILANNGUSSAT

Nunatta Karsianut ilanngussaqa pingasunik immikkoortortanik imaqarpoq

1. Ilanngussap atuarnissaanut ilitsersuut
2. Konto pingaarnerni angusat naatsorsorneqarnerat
3. Kisitsisit pingaarnerni aamma suliassani kisitsisit ilaat kiisalu suliassaqaarfiit ataasiakkaat pillugit naatsorsuutit aaqqissuunneqarsimanerat aamma aningaasaliissutinut sanilliussinerit.

NUNATTA KARSIATA NAATSORSUUTAANIK AKUERSISSUTEQARNEQ

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermik ingerlatsinera il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 3. novembari 1994-iminngaaneersumi aalajangersarneqarpoq, ukiup aningaasaliiffiusup siuliani, naatsorsuutit kukkundersiukkat, kingusinnerpaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartassasut.

Inatsisartut kukkundersiuisarfimmik akuerisaasumik, naatsorsuutini kukkundersiuisussamik atorfinitsitsipput. Kukkundersiuisut naatsorsuutit oqaaseqaatitalerlugit atsiussavaat. Atsiorneq naatsorsuutini naqitani ilanngunneqarpoq.

Naalakkersuisut sinnerlugit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup naatsorsuutit Inatsisartunut saqqummiutissavai. Inatsisartut naatsorsuutit, Inatsisartut Kukkundersiuiinermut Ataatsimiititaliaanut nassitutissavaat, taanna kukkundersiuiinermik ataatsimiititaliamik taaneqartarpoq.

Naatsorsuutit allassimaffiinik kukkundersiuiinermik ataatsimiititaliaq kukkundersiuisunit tunineqassaaq. Kukkundersiuiinermut ataatsimiititaliap Naalakkersuisut piumaffigissavai naatsorsuutit allassimaffiini innersuussutigineqartut oqaaseqaatigineqartullu allakkatigut nalunaarusioqqullugit akeqqullugit.

Kukkundersiuiinermut Ataatsimiititaliap nalilersussavaa aningaasartuutigineqarsimasut isertinneqarsimasullu aningaasaliissutigineqartunut naapertuunnersut, aningaasaliissutigineqartullu sunniutigisimasaasa piffissami aningaasaliissutit akuersissutigineqarneranni naatsorsuutigineqarsimasunut naapertuunnersut, Namminersorlutillu Oqartussat nalilinnik pigisaataat pillugit illersorneqarsinnaasumik ingerlatsisoqarsimanersoq.

Tamatuma saniatigut Kukkundersiuiinermut Ataatsimiititaliap kukkundersiuisartut pisortanit akuerisaasut, naatsorsuutit pillugit allattugaat Naalakkersuisullu naatsorsuutit pillugit allattukkanut akissutaat isummerfigissallugu.

Kukkundersiuiinermut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiisummik suliaqassaaq, taanna ataatsimiititaliap naatsorsuutininut isummersuutaanik imaqassaaq. Isumaliutissiisut pineqartoq, nunatta karsiata naatsorsuutaannik Inatsisartut suliarinninnerani ilaassaaq.

AQUTSISUT UPARUAANERAT.

Matumuuna 2015-imut ukiumoortumik naatsorsuutit Naalakkersuisunit Namminersorlutik Oqartus-sanut saqqummiunneqarput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuutitut aalajangersakkat naapertorlugit saqqummiunneqarput - tassami piumasaqaatigineqartutut naatsorsuutitigut nassuiaatit taakku ilanngussami immikkut ittumi nassaarineqarsinnaammata, aamma malittarisassiaasut taakku eqqarsaatigalugit 2015-imi Namminersorlutik Oqartussat isertitaannik aningaasartuutaannillu kii-salu 31.12.2015-imi aningaasatigut inissisimaneritik assilissamik eqqortumik takutitsillutik.

Aningaasanik nuussinerit, naatsorsuutini takutinneqarsimasut isumaqarfigaavut inatsisinut malittarisassanullu Namminersorlutik Oqartussat malitassaannut naapertuuttut, soorluttaaq tamatuma ataani iliuutsit aningaasaqarniarneq eqqarsaatigalugu ingerlanneqarsimasut.

Naatsorsuutit Inatsisartunit suliarineqaqqittussanngorlugit tunniunneqassapput.

Nuummi ulloq 6. Maj 2016

Randi Vestergaard Evaldsen

Uunga Naalakkersuisoq

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu

Nikolai Sten Christensen
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq

UKIOQ NAALLUGU ANGUSAT

Nunatta Karsia 2015-imi ilassutitut aningaasaliissutit 22 mio. kr.-iusut ilanngullugit naatsorsuutigisatut amigartoortussaagaluarluni 164 mio kr.-inik sinneqartoorteqarpoq (IST-mi angusat). Taa-maalilluni angusat missingersuutitut sanilliullugu 186 mio. kr.-inik pitsaanerupput.

Isertaqarnerusimanerit, naatsorsuutigisamiillu aningaasartuutikinnerusimanerit sinneqartoorteqarneranut pissutaapput. Ukiup siulianut sanilliullugu isertitat malunnartumik annertusisimaqaat, aningaasartuutillu taamaaginnarsimallutik. Aningaasarsionnikkut annertunerusumik sammisaqarnerulernerit, aalisarnikkullu avammut niuernerulerneq tamatumunnga pissutaapput. Raajanut qaleralinnullu akitsuuteqartitsinerulernerit ingerlatseqatigiiffinnullu akileraarutit aqutugalugit akileraarutitigut iluanaarutit amerlanerit pissarsiarineqarsimapput. EU-miittaaq annerusumik nuussisoqarsimanera, annerusumik sulisoqarnermut akitsuusiisoqarsimanera isertitaqarnerulernerimut iluaqutaasimapput. Akerlianik avaleraasartoornerup iluatsitsiffiunnginneratigut akitsuutit ikinnerusut pissarsiarineqarsimapput kiisalu imigassaq tupallu aqutugalugit 'toqunartunut akileraarutit' ikinnerusut pissarsiarineqarsimallutik. Kingullermut taaneqartumut tunngatillugu inuit peqqinnerulersimapput, taamaalisoqarneranilu peqqinnissaqarfimmumut aningaasartuutit siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu annikinnerulersussaallutik.

Pingaarnertut suliaqarfini tamani ingerlatsinerimut aningaasartuutit annikinnerulersut agguataarput, allaffissornermullu aningaasartuutit ikilernerpaasimallutik. Ukiuni tulleriinni pingasuni ukiumut 100 mio. kr.-init missaannik qaffattoqartariarluni 2015-imi suliffeqarfiit ingerlannerannut tapiissutinnullu aningaasartuutit 70 mio. kr.-init missaannik appariarsimapput. Tamatumunngalu aningaasartuutit nakkutiginnillaqqinnerunerup, aningaasartuutillu suunerinut ilisimasaqarnerulernerup suli isiginiarnerulernerit nassuiaatissaapput.

Illassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit 73 mio. kr.-inik amigartoorteqarnissaanik missingersuusiornermut tunngatillugu ukiumi tassani IS-itigut angusat 113 mio. kr.-iusimapput.

Takussutissiami tulluuttumi ukioq 2015-imut IST-mi aamma IS-imi angusat kiisalu ilassutissatut aningaasaliissutit ukiumi aningaasaliissutigineqartunut sunniuteqarsimasut takutinneqarput.

IS-imi angusat naatsorsornerat.

Mio. kr.	Naatsorsuutit		Ilassutitut aningaasaliissutit	Aningaasaliissutit katillugit
	utit	nut Inatsit		
IST-mi angusat	-188	27	-5	22
Taarsigassarsisitsinerit ilanngaaseerluni	51	37	14	51
IS-imi angusat	-137	64	9	73

- (minus) Naatsorsuutitigut Missingersuutitigullu isertitat takutinneqarput.

Nunatta Karsiata naatsorsuutai ukioq kingulleq naatsorsuutininik allatut naatsorsueriaatsinik imaqartumik ilalik atorlugu naatsorsorneqartalerput, taakkunanilu ukioq naallugu ingerlatsinikkut angusat takuneqarsinnaasarput. Tamanna ukioq manna atoqqinneqarpoq, naatsorsueriaaserlu taanna atorlugu ukiup siuliani kisitsisit assersuunnissaat periarfissaalerpoq. Soorlu takuneqarsinnaasoq ukiuni 2013-2015-imi ingerlatsinikkut angusat allanngorarsimapput. Kisitsisit pingaarnertit ataani takutinneqarput, ukiunilu siuliini angusanut 144 mio. kr. aamma 403 mio. kr.-iusunut sanilliullugu 2015-imi 226 mio. kr.-inik sinneqartoortoqarsimanera takutinneqarluni.

Piffissami 2012-2014-imut ingerlatsinermut aningaasartuutit 8 %-imik, isertitallu taamaallaat 4 %-imik qaffassimagaluartut ukiuni pingasuni, tassalu 2013-imiit 2015-imut, aningaasartuutit 4 %-imik isertitatigullu 6 %-imik annerusumik qaffariartoqarsimavoq.

Ingerlatsinikkut angusat naatsorsornerat

Mio. kr.	2013	2014	2015
Isertitat	-6407	-6634	-6821
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	6196	6461	6464
Sanaartornerit aningaasaliinerillu	-191	29	107
Ukioq naallugu angusat	-403	-144	-250
Taarsigassarsisitsinerni nikerar-nerit	302	248	47
Suliffeqarfinni aningaasaliinerit	30	50	15
IST-mi angusat	-71	154	-188
Taarsigassarsisitsinerit ilanngaa-seereerluni	-7	68	51
IS-imi angusat	-78	222	-137

- (minus) Naatsorsuutini missingersuutinilu isertitat takutinneqarput Nikingassutini takuneqarsinnaapput missingersuutitut sanilliullugu aningaasartuutikinneruffiit isertitaqarneruffiilluunniit aningaasartaat.

Nunatta Karsiata 2015-ip naajartornerani ataatsimut aningaasat tigoraaannaat 1,3 mia. kr.-init mis-sarpiaanniippat. Taakkunanga 307 mio. kr.-init naalagaaffiup januar 2016-imut ataatsimoortumik tapiissutaanut siumoortumik tunniussaappat.

Tabeli tullinnguuttoq 2015-imut aningaasaliissutinut naatsorsuutininik aningaasaleeriaatsinut naatsorsuinertalinnik imaqarpoq. Kisitsisit 2013-imut aamma 2014-imut kisitsisinik pingaarnernik ilaqarputtaaq. Aningaasaliissutinut naatsorsuutit 2015-imut aningaasanik missingersuutaasunik (aningaasanut inatsit + ilassutitut aningaasaliissutit), 2015-imut naatsorsuutininik piviusunngortitanik kii-salu 2015-imut naatsorsuutit aamma 2015-imut missingersuutit akornanni nikingassummik imaqarput.

Aningaasaliissutitik naatsorsuineq	2013	2014	2015	2015	2015
Mio. kr.	Naatsor	Naatsor	Naatsor	Missinger	Nikingas
	suutit	suutit	suutit	suutit	suut
Isertitassatut aningaasaliissutit	-6524	-6630	-6596	-6518	78
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit	2727	2660	2656	2692	37
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat	984	1008	1010	1051	41
Tapiissutitut aningaasaliissutit	2145	2.220	2154	2196	43
Sanaartornermut aningaasaliissutit	597	896	589	601	12
IST-mi angusat	-71	154	-188	22	210
IS-imi angusat	-78	222	-137	73	210

- (minus) Naatsorsuutit missingersuutit isertitakut takutinneqarput Nikingassutit takuneqarsinnaapput missingersuutit sanilliullugu aningaasartuutikinneruffiit isertitaqameruffiilluunniit aningaasartaat.

Immikkoortortani tulluuttuni kisitsisit pingaarnertit ataasiakkaat nassuiaatigineqarput.

ISERTITASSATUT ANINGAASALIISSUTIT

Isertitassatut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasortaq akisussaasoq piginnaatinneqarpoq inatsisitigut pisussaaffigisanik taamatullu inatsisitigut pisussaaffiginngisanik isertitaqartarnissamut. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutai kiisalu akileraarutit akitsuutillu isertitassatut aningaasaliissutit naatsorsuusiorneqassapput.

Isertitakut aningaasanut inatsimmi naatsorsuutigineqartuniit 54 mio. kr.-inik ikinnerupput.

Isertitassatut aningaasaliissutit Mio. kr.	2013	2014	2015	2015	2015
	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Missingers uutit	Nikinga ssut
Isumaqatigiissutigalugit isertitat	-3976	-3967	-4039	-4031	8
Toqqaannartumik akileraarutit	1051	1027	-1112	-1037	75
Toqqaannanngitsumik akileraarutit, akitsuutit	-824	-936	-907	920	-13
Aningaasaatinit aningaasaliissutigineqartunit ernalersuineq	-406	-390	-306	-296	10
Nunatta Karsianit taarsigassarsiarititanit naafferarlugit akilersuutit	-208	-252	-153	-154	1
Isertitat allat	-59	-59	-79	-79	0
Isertitassatut aningaasaliissutit katillugit	-6524	-6630	-6596	-6518	78

Immikkut ittumik isertitat kisitsisinut taakkununga ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat isertitaasa 60 pct.-iisa missaat imaluunniit 4039 mio. kr.-init naalagaaffimmiit ataatsimoortumik tapiissutit, EU-mik isumaqatigiissutit allatullu isertitassanut isumaqatigiissutit aqputigalugit isertitassanut isumaqatigiissutinit pisuupput. Ukioq taanna 8 mio. kr.-inik isertitaqarnerusoqarpoq, tamatumunngalu pissutaavoq ilinniarnikkut suleqatigiittoqarnissaanik isumaqatigiissut malillugu EU-mit annerusumik nuussisoqarsimammat.

Toqqaannartumik akileraarutit 1112 mio. kr.-inik pissarsissutaapput imaluunniit missingersuutigineqartunit 75 mio. kr.-inik amerlanerusunik. Nikingassut nuna tamakkerlugu akileraarutinit 50 mio. kr.-inik isertitaqarnerunermiit, immikkut ittumik nuna tamakkerlugu akileraarutinit 5 mio. kr.-inik isertitaqarnerunermiit kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutitigut 20 mio. kr.-init missaanniittunik isertitaqarnerunerniit pilerpoq. Qaffariartoqarnera pingaartumik 2015-ip qaammataani kingullerni aallartippoq, tamannalu 2015-imi ukiup affaani kingullermi aningaasarsiornikkut ataatsimut suliaqartoqarnerulerneranik pissuteqarunarluni.

Akitsuutit imaluunniit toqqaannanngitsumik akileraarutininik taaneqartartut 907 mio. kr.-inik isertitsiffiupput imaluunniit missingersuutaasuniit 13 mio. kr.-inik ikinnerullutik. Avaleraasartuunut piasissutitut aalajangersarneqartut affaat ataallugit aalisarneqarsimanerat pissutaalluni avaleraasartuorniarnermi 52 mio. kr.-inik nikingassuteqarnikkut immikkut ittumik isertitakinnerusoqarpoq. 2015-imi imigassanut aalakoornartortalinnut tupanullu akitsuusiinertigut iluanaarutissat appariaqqinnerat paasineqarpoq. Akerlianik raajanut qalerallinnullu akitsuusiinerit qaffaaffiginerat 22 mio. kr.-inik aamma 10 mio. kr.-inik isertitaqarfigineqarneruvoq, akileraarutinullu akiligassiinerit 5 mio. kr.-inik isertitaqarfigineqarlutik. Eqquniaasitsinermut akitsuut missingersuutaasunit 3 mio. kr.-init missaannik ikinnerusunik isertitsiffiuvoq.

Raajanut akitsuut katillugit 152 mio. kr.-inik isertitsiffiuvoq, tamannalu 2014-imut sanilliullugu 7 mio. kr.-inik, 2013-imullu sanilliullugu 49 mio. kr.-inik qaffariarneruvoq. Allatut oqaatigalugu ukiut marluk ingerlaneranni tamanna 50 %-it missarpiaannik qaffariarneruvoq. Raajanut akitsuusiinermi raajanut agguaqatigiissillugu kiilumut ajunngitsumik akigitinneqartut apeqqutaapput, taakkulu ukiut tallimasaannik qaffariarput.

Avataasiorluni aalisarnermi qalerallinnut akitsuusiinerit katillugit 30 mio. kr.-inik pissarsiffiupput, taakkulu missingersuutaasuniit 50 % sinnerlugu isertitaqarfiunerupput, ukiumullu siulianut sanilliullugu 60 %-imik qaffariarnerulluni. Qalerallinnut akigitinneqartut 2013-miit qaffakkiartorsimapput, 2015-imilu ukiuni tallimani aatsaat taamak qaffasitsigisimallutik.

Nukissiornermut tunisassianut akitsuutinit iluanaarutit missingersuutaasuniit 1 mio. kr.-init missaannik qaffasinnerupput.

Akissarsiat tamarmiusut tunniunneqartut 0,9 procentiinik sulisoqarnermut akitsuusiineq 77 mio. kr.-inik isertitsiffiuvoq imaluunniit 2014-imi 2 mio. kr.-inik amerlanernik isertitsiffiuvoq.

Aningaasat aningaasaliissutaasut ernialersornerat 10 mio. kr.-nit missarpiaannik isertitaqarfiuneruvoq. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq Nunatta Karsiata akiliisinnaassuseqarneranut akiitsoqarneranullu atatillugu ilanngaaseereerluni erniatigut isertitat missingersuutaasuniit 7 mio. kr.-init missaannik amerlanerusimanerat, soorluttaarlu inissianik attartortitsisarnermi iluanaarutaasusats missingersuutaasuniit 6 mio. kr.-inik amerleriarsimammata.

Nunatta Karsianut taarsigassarsinermit akilersuutit 152 mio. kr.-iupput, taakkulu missingersuusiarisanit 1 mio. kr.-inik ikinnerupput. Inissianut tapiissuteqartarnerit aamma ESU-mut tunngasut iluini akilersuutit naatsorsuutigisamiit ikinnerusimapput.

Isertitat allat missingersuutaasuniit isertitsinik innerunermik kinguneqarput, katillugit 25 mio. kr.-inik. Kisitsisit ilaatigut inissianik tuniniaanermi ukiumut siulianut sanilliullugu 14 mio. kr.-inik qaffariar-toqarsimaneranut, peqatigitillugulu siusinnerusukkut pisassaraluanut 4 mio. kr.-iusunut isumakkeerfigineqartunut matussusiupput. Isertitat allat ukiumi naatsorsuiffiusumi 2015-imi 24 mio. kr.-inik annikilleriarsimapput, tamatumunngalu pissutaavoq ingerlatseqatigiiffiit ilaannut pissarsiassat 2012 aamma 2013-imi isertitatut naatsorsorneqarsimammata.

INGERLATSINERMUT ANINGAASALIISSUTIT

Suliffeqarfinnut allaffissornermilu immikkoortortanut ilanngaaseereerluni ingerlatsinikkut aningaasartuutit akilerneqarnissaannut ingerlatsinikkut aningaasaliissutit sinaakkutissanut aningaasaliissutit tunniunneqartarput.

Ingerlatsinermut aningaasaliissutit Mio. kr.	2013	2014	2015	2015	2015
	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Missingers uutit	Nikinga ssut
Allaffissorneq	608	616	619	643	24
Ilaqutareeqarneq	185	61	64	66	1
Peqqinnissaqarfik	1232	1271	1281	1276	-5
Kultureqarneq, Ilinniartitaaneq, Ilisimatusarneq Ilageeqarnerlu	526	540	542	553	11
Suliffeqarfiit namminersortitat	-13	-13	-13	-13	0
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	50	43	41	41	0
Ingerlatsinermut aningaasartuutit allat	139	141	121	126	5
Ingerlatsinermit aningaasartuutit katillugit	2727	2660	2656	2692	37

2015-imi aqutsisoqarfimmi tamarmi missingersuutitut sanilliullugu 24 mio. kr.-inik ikinnerusunik atuisoqarpoq. Peqqinnissaqarfimmi aningaasaliissutaasunit tamarmiusunit 1276 mio. kr.-iusunit 5 mio. kr.-inik atuinerusoqarnerusimavoq.

Peqqinnissaqarfimmi kontuni arlalinni nikingasoqarsimavoq. Napparsimasut sinerissameersut DIN-iani suliaritikkiartortut amerlanerulersimanagerat, taartaasartunut kiisalu suliarlorlutik soraarlutillu angalanernut atuinerunerit ataatsimut atuisoqarneruneranut pissutaanerupput. Taartaasartunut aamma suliarlorlutik soraarlutillu angalasunut aningaasartuuteqarnerunerit sulisussarsiorarnikkut unammilligassanut attuumassuteqarput.

Inuussutissarsiorinikkut, aalisarnikkut, piniarnikkut nunalerinikkullu ukiumut kisitsisit 41 mio. kr.-iusut eqqorneqarput, ilaqutareeqarnermullu tunngasuni 1 mio. kr.-inik ataatsimut atuinikinnerusoqarsimalluni. 2015-imi atuinikinnerunermut pissutaapput suliasat ilaannik taamaatitsiinnarnerit, 2016-imi IPIS-imut aamma nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivinngortussamut tunngatillugu suliasanik kinguartisisimanagerit.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu tunngasuni kommunit 2015-imi sipaarniteqarnerunissaasa kingunerannik atuarfeqarnerup tungaatigut pikkorissartitsinernut atugassani pingaarnertigut atuinikinnerusoqarsimavoq, taakkununggalu ilaapput taartaasartunut aningaasartuutit, angalanernut aningaasartuutit assigisaallu sipaarfigineqarnissaat, taakkuna-

tigummi meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut piginnaasanik ineriartortitsinissat piumaneqarnerat annikillissimammat.

Allaffissornikkut allatigullu ingerlatsinermut aningaasaliissutitigut atuinikinnerunernut annermik pis-sutaapput ineriartortitsinissanut suliniutit kinguaattoorfiusimammata, tamannalu pissutigalugu naammassineqanngitsoorsimanerat imaluunniit ukiup tullianut kinguartinneqarsimanerat. Sulisussaaleqinerit arlalitsigut tunngavilersuutaasarsimapput. Namminersorlutik Oqartussat ajoq- sernerumut sillimmasiinissamut nammineq akiligassaasa matussusernissaannut ukiumoortumik im- mikkoortitat tamakkiisumik atorneqarsimanngillat, tassa qujanartumik tamanna pisariaqarsiman- ngimmat.

ANINGAASALIISSUTIT INATSISITIGUT PISUSSAFFECTIGISAT

Inatsisitigut pisussaaffigalugit aningaasaliissutit tunniunneqassapput immikkut inatsisitigut aalaja- ngersaasoqarsimatillugu, tiguisussat aalajangersimasut pisassanut aalajangersimasunut pigin- naatitaaffeartut aamma tunniussassat annertussusissaat imaluunniit naatsorsorneqarnerinut tun- ngavissat immikkut inatsisitigut aalajangersarneqarsimatillugit.

Aningaasaliissutit pisussaaffigisat Mio. kr.	inatsisitigut	2013	2014	2015	2015	2015
		Naatsorsu utit	Naatsorsu utit	Naatsorsu utit	Missingers uutit	Nikingas sut
Ilaqutareeqarneq		645	648	650	681	31
Ilinniartitaaneq		320	342	345	346	1
Ineqarnermut tunngasut		2	2	2	2	0
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat allat		17	17	13	22	9
Aningaasaliissutit pisussaaffigisat katillugit	inatsisitigut	984	1008	1010	1051	41

Aningaasaliissutini inatsisitigut pisussaaffigisani atuinermi missingersuutini kisitsisit eqqorneqarsi- mapput. Ilaqutareeqarnermulli tunngasuni 31 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimavoq, aningaasar- tuutinullu Inatsisitigut Pisussaaffiusunut tunngatillugu 9 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimalluni.

Ilaqutareeqarnermut tunngasuni siusinaartumik pensionisialinnut aningaasaliissutaasut atuinikin- nerit affaannut pissutaapput, taakkulu 14 mio. kr.-iupput. Ilaatigut aningaasarsianut tunngasuni, inuunikkut qanoq inisissimanernut tunngasuni il.il. allangornerit pissutaallutik kontumi atui- neq allangorarpoq. Pisortat pensionisiaqartitsineranni utoqqalinerim pensionisianut aningaasaliissutinik pissutsit tamakku aamma atuupput, taakkunanilu 6 mio. kr.-nit missarpiaannik atuinikinnerusoqar- simammat. Ineqarnermut Tapiissutinut aamma Meeqqanut Tapiissutinut aningaasaliissutinittaaq immikkut 4 mio. kr.-nit missaannik atuinikinnerusoqarsimavoq.

Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut tamakku missingernissaat ajornakusoorpoq, ilaatigut akil qanoq inisissimanerat tiguisussap saniatigut isertitaqarsinnaaneranut sunniuteqartarmata.

Aningaasartuutini Inatsisitigut Pisussaaffiusuni Allani qularnaveeqqusiinerit akilersinniarnissaanut taarsigassarsianut 5,5 mio. kr.-iusunut akiliisitsiniarnissanut aningaasaliissutini kiisalu Piginnaangorsaqqiinernut 3,2 mio. kr.-inik aningaasaliissutini atuinikinnerusoqarsimavoq. 2015-imi taarsigassarsianut qularnaveeqqusiinerup akiliisitsiniarneq ataasiinnaq iluatsissimavoq, tamannalu naatsorsuutigisamit ikinneruvoq. Piginnaangorsaqqiinernut tunngatillugu kommunit arlalinnik pissuteqarlutik piginnaangorsaqqiinissat pilersaarutaasut tamakkerlugit aallartissallugit sulisussaqsarimangillat. Ukiut arlallit ingerlanerini paasinarsisimavoq piginnaangorsaqqiinerup ingerlanneranut periarfissat tamakkiisumik atornissaat ajornakusoorsimasoq, tamatumunngalu pissutaavoq kommunini sulisut akornanni taarseraannerujussuit.

TAPIISSUTITUT ANINGAASALIISSUTIT

Tapiissutitut aningaasaliissutini Naalakkersuisup akisussaasuusup aningaasartuutini inatsisitigut pisussaaffiunngitsutut isikkulinnik aningaasartuuteqarsinnaanera piginnaatitsissutaavoq.

Aningaasartuutit tapiissutitut isikkoqarsinnaapput, suliffeqarfinnulli aningaasanik aningaasaliissutaasinnaallutik, ernianut aningaasartuutaasinnaallutik, ernianut tapiissutaasinnaallutik, inuussutisarsiuutitut tapersiissutaasinnaallutik, isumakkeerinerusinnaallutik taarsigassarsiarititaasinnaallutillu.

Tapiissutitut aningaasaliissutit	2013	2014	2015	2015	2015
	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Missingers uutit	Nikingas sut
Mio. kr.					
Allaffissorneq	16	15	14	14	0
Ilaqutariinneq peqqinnissarlu	10	10	0	13	14
Kulturi ilinniartitaanerlu	318	327	324	335	11
Inuussutisarsiorneq, piniarneq nunalerinerlu	162	177	196	203	7
Kommuninut tapiissutit	1146	1289	1296	1296	0
Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit	262	267	237	238	1
Tapiissutit allat	231	135	88	98	10
Tapiissutitut katillugit	2145	2220	2154	2196	43

Tapiissutitut aningaasaliissutit takutippaat 2015-imi ataatsimut 43 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimasoq.

Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu tunngasuni 14 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimavoq. Danmark-imi inissiinernut qitiusumik immikkoortitassanut aningaasaliissutini atuinikinnerusoqarsimavoq, immikkoortitat Danmarkimi inissiigasuarnernut inissiinernullu immikkut ittumik akisuunut kom-

munit aningaasartuutissaannut aningaasaliissuteqaqataanermut atorneqartarput. Inissiinerit taama ittut qanoq amerlatigisinnaanerit eqqortumik siumoortumik oqaatigineqarsinnaanngilaq, tamatumani nassataanik 4 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimavoq.

Tamatuma saniatigut ukiuni 2011-mi, 2012-imi 2013-imilu inissiinissamut 10 mio. kr.-it missaanniittut Danmark-imi inissiinernut qitiusumik immikkoortitassanut kukkusumik immikkoortitsisoqarsimavoq. Kukkuneq tamanna 2015-imut naatsorsuusiornermi iluarsiiqqineqarpoq, tassa 10 mio. kr.-it taakku isertitatut naatsorsorneqarnerisigut.

Kultureqarnermut ilinniartitaanermullu tunngasuni ataatsimut 11 mio. kr.-inik atuinikinnerusoqarsimavoq. Ilinniartitaanernut tunngasuni immikkoortunut pilersaarut pillugu konto pingaarnerup iluani avataanit suliniutigineqartut arlallit atuinikinneruffiusimapput.

Tapiissutitut aningaasaliissutini allani 10 mio. kr.-inik atuinikinnerusimanermut pissutaavoq Ingerlatsinermut sillimmatit naatsorsuutiginnngisamik aningaasartuutissat aningaasaliiffigineqarnissaannut taamaallaat atorneqarsinnaanerit. 2015-imi naatsorsuutiginnngisamik imatut aningaasartuuteqartoqanngilaq.

SANAARTORNERMUT ANINGAASALIISSUTIT

Sanaartugassanut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasortaq akisussaasoq piginnaatinneqarpoq pigisanik aalaakkaasunik pisinermut, sanaartornermut, sanaartukkanut taarsigassarsitsinermut, sanaartukkanut tapiissuteqarnermut, iluarsaassinermut allanullu atatillugu aningaasartuuteqarnissaanut.

Sanaartornermut iluarsaassinermullu aningaasaateqarfimmi missingersuusioriaaseq ukioq 2000-imiit pilersinneqarpoq, tassunga ukiumoortumik suliniutigineqartunut ataasiakkaanut sanaartornermut aningaasaliissutit akuersissutigineqartut nuunneqartarlutik. Taamaalilluni ukiuni ataasiakkaani sanaartornissamut aningaasaliissutissat akuersissutigineqartut aningaasartuutissatut naatsorsuusiorneqartarput. Sanaartukkat naammassiortorneqarnerat ilutigalugu aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit ilanngaatigineqartassapput.

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmit tunniunneqartut 2015-imi 681 mio. kr.-upput. Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi suliarineqartartut ukiut ingerlaneranni allanngorangaatsiarsimapput

Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu tunngasuni 40 mio. kr.-t utoqqarnik paaqqinnittarfinnut aamma nuna tamakkerlugu paaqqinnittarfinnut atorneqarput. Ilinniartitaanermut tunngasuni 232 mio. kr.-t atorneqarput, taakkunannga 108 mio. kr.-t kommunit atuarfiinut atorneqarlutik, 65 mio. kr.-t ilinniarsiit illutaannik sanaartornermut 55 mio. kr.-illu ilinniartut ineqarfiinik sanaartornermut atorneqarlutik.

28 mio. kr.-t pisortat suliassaannut atorneqartussat 2015-imi Mittarfeqarfinni mittarfinnut atorneqarput aamma 16 mio. kr.-t 12 mio. kr.-illu umiarsualiviit talittarfiillu aningaasaliiffigeqqinneqarnerannut atorneqarlutik.

Ineqarnermut tunngasuni katillugit 351 mio. kr.-t atorneqarput, taakku amerlanersaat inissialiasanut taartissanillu inissialiortiternermut atorneqarput.

Sanaartornermut Iluarsaassinermullu Aningaasaateqarfimmi uninngasuutit 2015-ip naanerani katillugit 1010 mio. kr.-iupput taamaasillutillu ukiumi 80 mio. kr.-inik ikileriarsimallutik.

Sanaartornermut Iluarsaassinermullu Aningaasaateqarfik	2014		2015		Aningaasaateqar fimmi killiffik
	Ukiup naanerani	Aningaasaliissutit tunniunneqartut	Aningaasat atorneqartut	Pilersaarutit naammassineqartut tiguneqarsimasut	Ukiup naanerani uninngasuutit
Mio. kr.					
Ilaqtariinneq peqinnissarlu	62	28	40	0	50
Ilinniartitaaneq, kulturi il.il.	364	253	232	0	384
Pisortanit suliarineqartut	222	126	28	0	321
Ineqarnermut tunngasut	348	171	351	0	168
Sanaartornerit allat	94	24	30	0	87
Sanaartornermut Iluarsaassinermullu aningaasaateqarfik katillugit	1090	601	681	0	1010

Sanaartugassanik suliniutissat aalajangersimasut 2015-imut ukiunullu siusinnerusunut aningaasaliissutitut inatsisini ilanngunneqarsimasut suliarineqarnissaannut inaarsarneqarnissaannullu Sanaartornermut iluarsaassinermullu aningaasaateqarfimmi aningaasat immikkoortinneqarput.

Sanaartornermut anigaasaliissutit	2013	2014	2015	2015	2015
Mio. kr.	Naatsor suutit	Naatsor suutit	Naatsor suutit	Missinger suutit	Niki ngassut
Ilaqtariinneq peqqinnissarlu	56	50	28	28	0
Kulturi ilinniartitaanerlu	162	243	253	253	0
Pisortanit suliarineqartut il. il.	175	186	126	126	0
Ineqarnermut tunngasut	248	365	166	171	5
Sanaartornermut anigaasartuutit allat	-44	51	16	24	8
Sanaartornermut anigaasaliissutit katillugit	597	895	589	601	12

NAALAKKERSUISOQARFINNIT NALUNAARUTIT

NAALAKKERSUISUP SIULITTAASUATA NAALAKKERSUISOQARFIA

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata Naalakkersuisut Siulittaasuannut Naalakkersuisunullu allattoqarfittut suliassat isumagisarai.

Naalakkersuisoqarfik immikkoortortaqaqfinnut makkununga aaqjissuussaavoq:

- Aqutsisoqarnermi Allatseqarfik
- Naalakkersuisut allattoqarfiat
- Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfik
- Saammaateqatigiinnissamut isumalioqatigiissitap allattoqarfia
- Inatsiseqarnermut Immikkoortortaqaq
- Tusagassiivik
- Nunamut namminermit immikkoortortaqaqarfik
- Aatsisartut oqarasuaatinillu nuutsisarfik

Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Københavnimiittoq namminerisaminik missingersuuteqarpoq suliassaqaqarfik 12-imi naalakkersuisoqarfimmullu ilaalluni.

Siunertaq

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata Naalakkersuisut siulittaasuannut Naalakkersuisunullu allattaaneq isumagisarivaa. Tamakkua saniatigut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata qularnaagassaraa Qitiusumik Allattoqarfiup iluani suliassaqaqarfiit akimorlugit naalakkersuinikkut aqutsinissaq ataqatigiissaarinissarlu, taakkununga ilanngullugu ineriartortitsinermik suliniutit naalakkersuisoqarfinnut arlalinnut attuumassuteqartut ataqatigiissaarneqarnissaat. Aammattaaq naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigaa Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiata Københavnimiittup ataatsimut ingerlanneqarnissaa.

Pingaarnertut suliassat

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiani Naalakkersuisut politikkiat matumani ilanngullugu imarisaasa pitsaassutsimikkut qulakkeerneqarnissaasa ataqatigiissaarnerat Allattoqarfiup qulakkiissavai. Aamma Naalakkersuisut oqaluuserisassanngortitaasa Inatsisartunullu ilaasortat Inatsisartut ataatsimiinneranni aalajangiiffigisassattut siunertaasa il. il. ataqatigiissaarneqarnissaa, kiisalu naalakkersuisoqarfiit akimorlugit suliniut misissugassallu sularineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pigineqartut aqqutigalugit Naalakkersuisut politikkiisa piviusunngortinneqarnissaat Siulersuisunut allattoqarfiup nakkutigisaraa.

Qitiusumik aqutsisoqarfimmut allattoqarfiup suliniutit naalakkersuisoqarfinnik arlalinnik peqataaffigineqartut ataqatigiissaassavai.

Saammaateqatigiinnissamut Isumalioqatigiissitap allattoqarfia 2014-ip affaata siuliani pilersinneqarpoq. Saammaateqatigiinnissamut Isumalioqatigiissitap august 2015-imi killiffimmut nalunaarusiaq tunniuppaa, tassani takuneqarsinnaallutik Saammaateqatigiinnissamut Isumalioqatigiissitap aalajangiineri suliallu aallartitai.

Inatsiseqarnermut Immikkoortortaq inatsisitigut apeqqutitut tunngatillugu Naalackersuisut Siulittaasuannut, Naalackersuisunut kiisalu naalackersuisoqarfimmut allanut siunnersuisuuvuq. Aamma Inatsisartut inatsisissaattut kiisalu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut siunnersuutinik Inatsiseqarnermut Immikkoortortaq inatsisitigut teknikkikkut suliaassartaasunik suliaqartarpoq.

Nunami Namminermit pissutsinut allaffiup isumagisarai Kommuneqarfiit Nakkutilliisoqarfiannut allattuuneq, siunnersuisuuneq aamma inatsisinik eqquutsisoqarnermik nakkutilliineq kiisalu kommunit aqutsinikkut inatsiseqarnerat.

Tusagassiivik tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat tusagassiisarfia aamma Naalackersuisunut Qitiusumillu allattoqarfimmut kiffartuussisarpoq.

Anguniakkanik naammassinnineq

2015-ip affaani siullermi 2015-imut Aningaasanut Inatsit inituvoq, tassami allannguutaasut 2015 ingerlangaatsiareersaq aatsaat akuersissutigineqarmata 2014-imi ukiakkut Inatsisartunut qinersisoqarnerup kingunerisaanik. Siulittaasup Naalackersuisullu sinnerisa aningaasanut inatsisit taakku marluk 2015-imi akuersissutigineqartariaqarsimasut taamaammat sulinerminni annertuumik ukkataarat.

2015-imut Aningaasanut Inatsimmi Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata konto pingaarneq 10.06.24 Nuna tamakkerlugu aviisinut tapiissutit Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut nuuppaa. Tusagassiutinut tapiissuteqartarneq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisumit taamaalilluni akisussaaffigineqalerpoq.

Konto pingaarneq 10.06.26 Inuit pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi 2015-imi aningasanut inatsimmi Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfimmut nuunneqarpoq, Inatsisinillu Atuutsitsinermit Immikkoortortaqarfiup Inuit pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini ulluinnarni allattoqarfik isumagisaralugu.

Akerlianik qitiusumik allaffeqarfiup aatsisartui oqarasuaatinillu nuussisarfik Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianut konto pingaarnermut 10.01.01-mut nuunneqarpoq, konto pingaarnermit 20.30.01 Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit, ASA.

Pisimasut ataasiakkaat ukiumut malunnaataasimapput:

USAF-ip Pituffimmut suliarinnittussarsiuussineranut tamanit politikkikkullu annertuumik soqutigineqarpoq, taamaattumillu eqqartuussissuserisumik nassuiaasiortitsineq aallartinneqarluni. Ingerlarnga eqqartuussissuserisumit nassuiarneqarpoq, suliarinnittuullutik eqqartuussissuserisunit Ole Spiermann, Bruun & Hjejle Naalackersuisunullu juli 2015-imi tunniunneqarluni.

NunaMinerals A/S-ip akiliisinnaajunnaarneranut suliaq 2014-imi aallartippoq 2015-imilu ingerlaannarluni ukiup naanerani aalajangiivigineqarani. Suliamik suliarinnineq avataaniillu

siunnersuisussamik pisariaqartitsinerup kinguneraa namminersorlutik oqartussanit ingerlatseqatigiiffinit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit pigineqartunit sulianik sularinninnermik allaanerungaartumik sularinnittoqarsimaneera.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani ukiup aallartinnerani naalackersuisoqarfimmi pisortat paarlakaapput. Naalackersuisoqarfimmi pisortaasimasoq Svend Hardenberg illuatungeriinni isumaqatigiissuteqareerluni suliunnaarpoq. Søren Hald Møller tamatuma kingorna naalackersuisoqarfimmi pisortaagallartunngortinneqarpoq kingornalu allagarsiutereerneratigut atorfinitsinneqarluni.

Naalackersuisoqarfimmi taamaammat aqutsisut akulliit ilaanni paarlakaattoqarsimavoq, pingaartumik immikkoortortani pisortat akornanni. Ukiup ingerlanerani immikkoortortani pisortat pingasut allamik suliffittaarsimapput. Ukiup naanerani atorfiit inuttaqanngitsut pingasuusuni marluk inuttalerneqarsimapput. Kingulleq 2016-imi ukiup sisamararterutaani siullermi inuttalerneqassaaq. Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani 2015-imi atorfiit inuttaqanngitsut ikilingaatsiarput maannalu pissusissamisoornerulerlutik.

Københavni sinniisuutitaqarfimmi pisortaq nutaaq, Lida Skifte Lennert, allagarseereernikkut 1. april 2016-imi atorfinitsinneqarpoq, Bruxellesimi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat Sinniisuutitaqarfiannit atorfimminit soraajutigaluni.

Siulersuisut allattoqarfiata NunaMinerals A/S-imi suliaq ukiakkut ukkataraa, namminersorlutik oqartussanit ingerlatseqatigiiffiit ataatsimeersuarnerisa sularinerisa saniatigut.

Inatsisinillu Atuutsitsinermut Immikkoortortaqaqarfiup, Paasissutissiisarfiup kiisalu Nunamut namminermit immikkoortortaqaqarfiup naatsorsuutigaaq 2015-imi sulisut paarlakaatereernerisa kingorna 2016-imi atorfiit tamakkerlugit inuttalersimassallugit. Inatsisunik Atuutsitsinermit Immikkoortortaqaqarfiup inatsisip ilusissaanut suliaq piareersarsimavaa aamma Pituffimmut suliaq pillugu eqqartuussissuserisunit nassuiaat ulapputigisimallugu.

Paasissutissiisarfik tusagassiinermi saniatigut innuttaasunik ataatsimiisitsinernik aatsitassarsiornermik arlalinnut tunngasunik suliaqarsimavoq kiisalu Kunngikkormiut 2015-imi aasakkut tikeraarnerannut atatillugu tusagassiinermik annermik suliaqarsimalluni.

Nunamut namminermit immikkoortortaqaqarfiup ukiup ingerlanerani Politikikkut Ataqaqatigiissaaqatigiit immikkut suliaqarfigisimavai najukkami oqartussaaqataanermut tunngasunik, Kommuneqarfik Sermersuup KANUKOKA-mit aninera kiisalu kommunit agguataarneri pillugit unammilligassaqaqarsimalluni.

Saammaateqatigiinnissamut isumalioqatigiissitami ilaasortat ilaat ukiup ingerlanerani isumalioqatigiissitamit tunuarsimapput isumalioqatigiissitap suliaanut kallaasinnaasunik suliffittaarnertik pequtigalugu. Taamaammat ilaasortanik nutaanik nassaarniarneq unamminartuusimavoq. Isumalioqatigiissitap ukiup affaani siullermi nittartagaq nutaaq saqqummiuppaa: www.saammaatta.gl, innuttaasunillu arlaleriarluni ataatsimiisitsereerluni.

Konto pingaarneq Suliffissuaqarnermut pilersaarutinut annernut atatillugu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik paasiniaasussanut aningaasanik tapiissutit tamarmik atornerarput. Taamaalillutik KNR, ICC, Transparency International Greenland aamma SIK tamarmik immikkut 250.000 kruuninik tunineqarput kontumi pingaarnermi siunertamut atungassaanut assigiinngitsunut suliniutinut atornerarlutik.

Naalackersuisoqarfiup isumagisarai suliassat ingerlatassallu aningaasanut inatsimmi tunngavissaqartitaasut. Naalackersuisoqarfimmi pisortat paarlaannerisa, Pituffimmut suliap kiisalu

NunaMineralsimut suliap kinguneraa naalackersuisoqarfiup aningaasaqarneranik tatisinermik. Kingulleq taaneqartoq peqqutaalluni naalackersuisoqarfik 400.000 kruuninik immikkut tapiivigineqartariaqarsimavoq naalackersuisoqarfiup 2015-imi inatsisitigut avataanit siunnersorneqarneranut annerusumik atorneqartunut naapertuuttunik.

Nalilerneqarpoq tunngavissaatitaasut aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutitut tunngaviusut pingaarnertigut eqquutsinneqartut.

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Nunanut Allanut Pisortaqarfik nunanut tamalaanut tunngasutigut suliassanik aamma Kalaallit Nunaata nunani tamalaani soqutigisaanik isumaginnittartutut kiisalu naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat nunani tamalaani suliniutaannik ataqatigiissaarisutut atortorissaarusersuisutullu Namminersorlutik Oqartussani qitiusutut oqartussaasuvoq.

Nunanut Allanut Pisortaqarfik aningaasanut inatsit naapertorlugu ima aaqqissugaavoq:

- Qullersaqarfik Nuummiiitoq
- Bruxellesimi Sinniisoqarfik
- Northern Periphery Programmumut Kalaallit Nunaata tapiissutai
- Nunani tamalaani suliniutinut tapiissutit
- Inuit Circumpolar Council
- Washington D.C.-mi Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia

Siunertaq

Anguniakkat:

Nunani avannarlerni issittumilu suleqatigiinnermi, tassunga ilanngullugu Issittumi Siunnersuisoqatigiinni kiisalu Naalagaaffiit Peqatigiit suliniutaanni soorlu Inuit Pisinnaatitaaffiit Siunnersuisoqatigiiffimmi kiisalu Naalagaaffiit Peqatigiit Permanente Forumianni Namminersorlutik Oqartussat suleqataapput. Illersornissamut isumannaallisaanermullu naalackersuinikkut ingerlatsinermi apeqqutinut tunngassutilinni Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartuni Namminersorlutik Oqartussat aamma suleqataapput. Siullermik pingaarnepaamillu USA-mik suleqateqarneq pisarpoq Joint Committee aqputigalugu aamma Permanent Committeemi ukiumoortumik ataatsimiittoqartarnera aqputigalugu. Nunanut Allanut Pisortaqarfiup aamma Bruxellesimi Washington DC-milu sinniisoqarfiit isumagisarpaat EU-mut, USA-mut Canadamullu tunngatillugit Kalaallit Nunaata soqutigisai.

2014-imi oktobarimi qinersinissap suaarutigineqarnerata kingorna Nunanut Allanut Pisortaqarfiup Kalaallit Nunaata Umassusillit assigiinngisitaarnerat pillugu isumaqatigiissummi soqutigisai kiisalu sila pillugit isumaqatiginninniarnit isumagai. Aammattaaq Nunanut Allanut Pisortaqarfik nunat tamalaat akornanni CAFF-ip suleqatigiissitaanut (Conservation of Arctic Flora and Fauna) peqataasarpoq ilaatigut Naalagaaffeqatigiinneq sinnerlugu Head of Delegation - aallartitatut peqataasarluni.

Takorluugaq:

Naalackersuisut naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissut aqputigalugu kissaatigaat Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik amerlanerusunik pilersitsinissaq aamma aningaasaliissuteqartarnerit pitsanngorsaaffigineqarnissaat. Naalackersuisooqatigiinnissamik

isumaqatigiissummi anguniakkat tamakku anguniarnissaannut Nunanut Allanut Pisortaqarfik qitiusumik inissisimavoq.

Nunat tamat suliniuteqarnerunissaannik pilersitsinissaq aamma ukkatarineqarpoq.

Nunanut Allanut Pisortaqarfiup suliaqartarnera pingaaruteqarnerujartorpoq, tassa Kalaallit Nunaata Issittullu nunarsuarmioqatitsinnit sammineqarnera annertusiartuinnarmat. Nunanik pingaarutilinnik killilersugaanngitsumik niueqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnissamut piareersaanerup isumaqatigiinniarnellu, kiisalu Washington DC-mi sinniisoqarfimmik ammaanerup Nunanut Allanut Pisortaqarfiup suliassai aamma amerlisissavai.

Pingaarnertut suliassat

Nunanut Allanut Pisortaqarfiup pingaarnertut suliassarai:

- Namminersorlutik Oqartussat nunanut tamalaanut attaveqarnerinut, tassunga ilanngullugu illugiilluni suleqatigiinnermut attaveqatigiittarnermullu tunngassuteqartunik ataqatigiissaarineq siunnersuinerlu.
- Nunani tamalaani inuit akornanni kattuffinnut tunngatillugu ataqatigiissaarineq siunnersuinerlu.
- Nunanut allanut niuernikkut naalackersuinermi apeqqutinik ataqatigiissaarineq, tassunga ilanngullugu WTO.
- Nunanit allanit tikeraartoqarnernik aqqissuussisarneq.

Anguniakkanik naammassinnineq

Naalackersuisut naalackersuisooqatigiinnermi isumaqatigiissutaat aallaavigalugu nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsinermi pingaaruteqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaat aamma Issittoq pillugu nunat allat soqutiginninnerat Kalaallit Nunaannut aamma kalaallit nunaanni inuussutissarsiorturnut aningaasaqarnikkut periarfissanut timitalernissaata qulakkeerneqarnissaa. Aningaasaqarnermut imminut napatissinnaasumut suliaqarnermi Nunanut Allanut Pisortaqarfiup annerusumik isiginiarnerulerpai nunanik allanik aningaasaqarnikkut suleqateqarnissami niuernerit, nalinginnaasumillu piumasaqaatigineqartussat. Nunanut Allanut Pisortaqarfiup akisussaaffeqarfiata agguarneqarnera, maannakkut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernerimullu Naalackersuisoqarfik peqatigalugu inissisimasoq, nunanut allanut tunngasuni inuussutissarsiornikkut isiginnineq pillugu qaninnerusumik suleqatigiinnermut iluaqusiivoq.

Maannakkut naalackersuisooqatigiinnermi isiginiarneqartoq taamaattumik tassaavoq nunani tamalaani niueqatigiinnikkut periarfissat aamma aningaasaliisarnerup siuarsarnissaata immikkut qulakkeerneqarnissaat. Nunani allani niuerfinni akitsuuserinermi akigititat Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit avammut niueruteqartut unammillersinnaassusiannut sunniuteqarmata taamaalillunilu tunisassianik tunisaqarsinnaassusermut, nunanik allanik Kalaallit Nunaata toqqaannartumik aalisarnikkut niuerneranik siuarsaanissaq siunertaralugu, niuernikkut pissutsinik piviusunik qulaajaasunik misissuinerit naammassineqarnissaannik pisariaqartitsineq aamma naalackersuisooqatigiinnermi isumaqatigiissummi allaaserineqarsimavoq.

Nunanut Allanut Pisortaqarfiup annerusutigut missingersuutini atuutsissimavai 2015-imilu suliniutigut pilersaarutigut angusimallutigut. Nunanut Allanut Pisortaqarfik november 2015-imi 27.01.01-imi immikkut aningaasaliissutinik akuersissutigineqarpoq, tassa Naalackersuisut qallunaat nunanut allanut ministeriat peqatigalugu Frankrigip nunanut allanut ministeriata Kalaallit

Nunaannut 2015-imi tikeraarneranut COP21 Parisimi december 2015-imi pisumut atatillugu piareersaatitut qaaqqusisugami, tamannalu Nunanut Allanut Pisortaqarfimmut immikkut ittumik aningaasartuutaasimalluni. Aamma Namminersorlutik Oqartussat Thule Air Basemut sullissinissamik isumaqatigiissutip tallineranut suliamut atatillugu eqqartuussissuserisumut nassuiaasiortitsinermut aningaasartuuteqarsimapput. Nunanut Allanut Pisortaqarfiup tassunga akiligassap affaa akilereerpaa.

20 AAMMA 24 ANINGAASAQARNERMUT NAALAKKERSUISOQARFIK

Namminersorlutik Oqartussani aningaasaqarnek pillugu pilersaarusionerq kiisalu aningaasaqarnermik aamma aaqqissugaanermik ingerlatsineq pillugu ataatsimut nalilersuinermi qitiusumik suliassaqarfiit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup (AN-ip) isumagisarai. Taakku saniatigut kommunit aningaasaqarnerat nakkutigineqarsimavoq. Naalakkersuisoqarfiup ataaniittut aqutsisoqarfiit, akileraartarnermi akitsuusiisarnermilu suliassat, aningaasaqarnermi sulisoqarnermilu suliassat, IT kisitsisitigullu paasissutissat isumagisarpaat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik 2015-imi ima aaqqissuussaavoq:

- Naalakkersuisoqarfik (AN) Aqutsinermut Allattoqarfeqarpoq, Aningaasaqarnikkut Pilersaarusiortarfeqarluni Nunalu tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut immikkoortotaqarfeqarluni.
- Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA)
- Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (AKA)
- Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik
- Naatsorsueqqissaartarfik
- ASIAQ

SIUNERTAQ

Politikkikkut sullissineq AN-ip akisussaaffigaa, matumani ilaatigut aningaasaqarnermut akileraartarnermullu politikki, aaqqissuusseqqinneq, kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliineq kiisalu nuna tamakkerlugu sanaartorfissanik pilersaarusionerq.

ASA-p akisussaaffigai nunatta karsiata naatsorsuutai, sulisoqarnermi pissutsit kiffartuussinermilu suliassat.

AKA akileraarutininik, akitsuutinik akiliisitsiniarnermillu ingerlatsinermut akisussaasuvoq. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nalunaarusiaa suliassaqarfik 24-p ataani takuneqarsinnaavoq.

Digitalinngortitsinermut Aqutsisoqarfik it pillugu periusissiamik ingerlatsinermut, qitiusumik allattoqarfiup it-kkut ilusiligaaneranut, kiisalu ataatsimoorussamik it pillugu atortorissaarummik pissarsinermut, ingerlatsinermut, ikorfartuinermit aserfallatsaaliinermullu akisussaasuvoq.

Naatsorsueqqissaartarfiup akisussaaffigaa Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik kisitsisitigut paasissutissiinissaq.

Kalaallit Nunaanni avatangiisit pillugit assiliornissaq, nalunaarsuisarnissaq, katersisarnissaq, paasissutissiisarnissaq siunnersuisarnissarlu Asiamit akisussaaffigineqarput.

PINGAARNERTUT SULIASSAT

Naalackersuisoqarfik:

Namminersorlutik Oqartussani aningaasaqarnermik pilersaarusiortnermi qitiusutut suliassanik isumaginnittarpoq.

Aningaasaqarnermik pilersaarusiortarnermut Immikkoortortaqaqarfiup isumagisarai Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut pilersaarusiortarnerat, tassunga ilanngullugit aningaasaliissuteqartarnermi inatsisinik aaqqissuussineq, aningaasaliissuteqartarnermik nakkutilliineq, aningaasaqarnermik ingerlatsinerimut aningaasaqarnermullu politikkeqarnermut atatillugit suliassat, ataatsimoortumik tapiissutit pillugit kommuninik isumaqatiginninniartarnerit, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut naalagaaffimmut atassuteqarnerat, aningaaseriveqartitsinerimut atatillugu suliassat, taarsigassarsisarnerit kiisalu aningaasaqarnermik aaqqissuussaannermillu nalinginnaasumik nalilersuisarnerit, akileraartarnermik ingerlatsinerimut suliassat aningaasaqarnikkullu aaqqissuusseqqinnerit. Taakku saniatigut kommunit aningaasaqarnerannik nakkutilliinerup akisussaaffittaa aamma suliarineqartarpoq.

Nuna tamakkerlugu Pilersaarusiortarnermut Immikkoortortaqaqarfik juli 2014-imi naalackersuisoqarfimmut atatinneqalerpoq. Immikkoortortaqaqarfiup isumagisarpai Namminersorlutik Oqartussat pilersaarusiortnermi nunaminertamillu atuinerimut suliassai. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortnermi sammineqartarput nunaminertamik atuinerit aamma nuna tamakkerlugu nunaminertanik atugassisarerup erseqqissuutinneqarnissaa, tassani assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat immikkoortunut pilersaarusiortnerat kommunit pilersaarutaannut ataqatigiissaarneqassapput. Taakku saniatigut immikkoortortaqaqarfik assiliornissamik aamma nunap sannaa pillugu paasissutissanik inerisaanerimik akisussaaffeqarluni assiliortutut oqartussaasuvoq.

Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit:

Aningaasaqarnermik naalackersuinikkut ingerlatsinerup arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik nalilersorneqarnissaa qulakkeerniarlugu Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit pilersippaat. Akit appasissusiisa/qaffasissusiisa ineriartornerat aningaasaqarnikkullu politikip attanneqarsinnaanera Siunnersuisoqatigiit naliliiffigissavaat taamatullu aamma atugarissaarnikkut sullississutinut aningaasalersuineq naliliiffigissallugu. Siunnersuisoqatigiit misissueqqissaarnertik kaammattuutitillu pillugit ukiumoortumik nalunaarusiortarput Naalackersuisuniillu qinnuigineqarnermikkut aningaasaqarnermut pingaarutillit pillugit siunnersuisinnaallutik.

Aningaasaqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit inunnik arfinilinnik ilaasortalimmik siulittaasoqarfeqassaaq ukiunut pingasunut Naalackersuisunit toqqarneqartunik. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit nunatsinni soqutigisaqatigiit kattuffianneersunik, Naalackersuisut allattoqarfianneersunik aamma ilisimatusarfinneersunik ilaasortaataqarput. Siunnersuisoqatigiinnut allattaaneq ilaatigut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit ilaatigullu Nationalbankenimit isumagineqartarpoq.

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik:

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik qitiusumik allattoqarfiup IT-nut tamarmiusunut akisussaasuvoq. Aamma Kalaallit Nunaanni pisortat digitalimik atuisunngornissaat Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfiup sulissutigaa, taamalu pisortat suliaqarfiinik nukittorsaaqataalluni pisariillissaaqataallunilu.

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik aalajangersimasumik najoqqutarisassanik, periusissanik atortussanillu ineriartortitsisuvoq, aamma suliniutinik aqutsisuusunut ilitsersuisoqarnissamut aqqissuussinernik, kiisalu digitalinngorsaanermit pisariillisaanermilu pikkorissarnissamik ilinniartitsinissamillu neqerooruteqartarluni. Aqutsisoqarfiup akisussaaffigai Naalakkersuisut Nuna tamakkerlugu Digitaliseeriinermut Periusissiaata aamma aqqissuussaaniq digitalinngortitsinissamik suliniutaasa arlallit ineriartortinneqarnissaat atuutsinneqalernissaallu, assersuutigalugit Digitalikkut Attaveqaqatigiittarneq, Tunngaviusumik qarasaasiatigut atortoq, ERP (aningaasaqarnermut aqutsinermilu paasissutissiisarnermut atortorissaarut nutaaq), ESDH (Elektronikkut Sulianik Allagaatinillu passussineq) kiisalu peqqinnissaqarfimmi, pisortat aqutsineranni ilinniartitaanermit il. il. ataatsimut videokkut attaveqaasersuutinullu attaveqaatit. Taakku saniatigut inunnt paasissutissanik kiisalu IT-kkut isumannaallisaanermut illersuisussanik inatsisiliernerit suliarineqarput.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik:

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik akilerarutinik akitsuutinillu akiliisitsiniartarnermik suliaqarpoq. Akilerarusiinermut akitsuusiinermullu suliassaqaqarfimmut ilaapput akilerarutinut A-nut aamma B-nut akileeqqusisarneq akilerarusiisarnerlu, siumoorutit, nalunaarsuineq, inunnik ingerlatseqatigiiffinnillu akilerarusiineq kukkunersiunerlu, akitsuutinik akileeqqusisarneq nakkutilliinerlu, soorlu aqutsisoqarfiup nakkutigisarigai nioqqutissanik eqqussuineq, taakkununga ilanngullugit ikiaroorartunik nakkutilliineq.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup (Kalaallit Nunaanni Inuusutissarsiortunik Nalunaarsuiffik)-mi suliffeqarfiit nalunaarsorneqarnissaat aserfallatsaalineqarnissaallu isumagisarpai.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik Namminersorlutik Oqartussat, kommunit, Inip, Nukissiorfiit il. il. akiitsuinik kiisalu nunanut avannarlernut akiligassanik akiliisitsiniartarpoq.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik - ASA:

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik sullissinermik suliassanik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu ingerlatsinermut tapertaasunik arlalissuarnik ingerlatsinermut ineriartortitsinermullu akisussaasuvoq. Suliassat qitiusumik isumagineqarnissaannik siunertaqarneq suliamik ilisimannippalaartumik ingerlatsinissamut tapertaavoq suliassallu pitsaanerpaamik naammassineqarnissaat qularnaarlugu. Suliassat pingaernerit isumagineqartussat tassaapput Nunatta Karsiata naatsorsuutai, sulisunik ataatsimut aqutsineq kiffartuussinerillu allat.

Naatsorsueqqissaartarfik:

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik naatsorsueqqissaarnernut qitiusumik oqartussaasuvoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuiaqatigiit tungaasigut ineriartornerup, politikikkut allaffissornikkullu aalajangiinerit kiisalu pilersaarusiornerit misissoqqissaarnissaannut paasissutissatigut tunngavigineqartut qulakkeerneqarnissaat anguniagaraa. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup pingaarnertigut

akisussaaffigineqarnera siulersuisunit isumagineqarpoq, taakkulu tallimanik ilaasorta qarput inuiaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik. Naatsorsueqqissaartarneq pillugu inatsit naapertorlugu Siulersuisut suliatik pillugit ukiumut ataasiarlutik Naalackersuisunut nalunaarusiortassapput. Nalunaarusiaq Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqassaaq.

ASIAQ:

Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu Pilersaarusiortarnermut Immikkoortorta qarfiup – Naalackersuisut sinnerlugit – suliffeqarfik namminersortitaq Asiaq, Misissueqqissaarnerit naalackersuinikkut akisussaaffigaa. Kalaallit inuiaqatigiit soqutigisaannut ineriartornerannullu atatillugu avatangiisit pillugit assiliornissaq, nalunaarsuisarnissaq, katersisarnissaq, paasissutissiisarnissaq siunnersuisarnissarlu Asiamit akisussaaffigineqarput, tak. Misissueqqaarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 18, 28. oktober 1993-imeersoq. Asiaq "Asiaq Greenland Survey"-tut nunami maani nunanilu allani nittarsaanneqartarpoq. Asiaq nammineerluni ukiumut nalunaarusiaminik naatsorsuusiaminillu saqqummiisarpoq.

ANGUNIAKKANIK NAAMMASSINNINNEQ

2015-imi naalackersuisoqarfiup taassumalu ataani aqutsisoqarfiit anguniakkat arlallit naammassineqarnissaat ukkataraat. Anguniakkat taakkua pillugit naalackersuisoqarfik, ASA aamma Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfiup ataanni allattorsimapput.

Naalackersuisoqarfik:

- Kommunit aaqjissuussaanerata Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia peqatigalugu nalilersuineq
- Kommunit ataat simut tapiissutinik isumaqatigiissusiorniarnernut periaatsinik nutaanik ineriartortitsineq
- Kommunit nalimassaagallarnissamut aaqjiissut
- Qinersisoqarnissaanik suaarutiginninnerup kinguneranik aningaasanut inatsisinik marlunnik suliaqarneq
- Missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsisissamik piareersaaneq
- 2016-imut aningaasanut inatsimmut Inatsisartut suliarinninnerannut atatillugu aningaasanut inatsimmut isumaqatiginninniarnert
- Aaqjissuusseqqinnissamut suliallit peqataasut pingasuullutik oqaloqatigiinnerat
- Inatsisilioriaatsinik inerisaaneq inatsisinillu nutarterineq
- Attanneqarsinnaasumik ingerlatsinermut Malittarisassamik inerisaaneq, attasineq nutarterinerlu
- Pisuussutinit iluanaarutinit akileraarutit ineriartortinneri, matumanilu paasissutissanik katersineq
- Pisortanit ikiorsiissutinik tunniussinermi maanna isertitat
- Aningaasartuutitut misissueqqissaarnissamut piareersarneq
- Nuna tamakkerlugu pilersaarusiarnissamut nalunaarusiamut 2015-imoortumut paasissutissanik suliaqarneq
- Ukiunut qulinut sanaartornissamut pilersaarutit ataqatigiissaarnerat inerisarneqarnerallu

- Kalaallit Nunaata nunap ilusianik takutitsisumik nunap assiliornissaanut qaammataasamit aallaaveqartumik suliniummik nutaamik inerisaaneq Aningaasaateqarfinit avataaneersunit aningaasalersorneqartoq.
- Nunat assinginik pisortat ataatsimeersuarnerat 2015-mi Nuummi pivoq, tassani nunat avannarliit nunat assinginik suliaqartartut oqaloqatigiittarfigaat.
- Namminersorlutik Oqartussat 2015-imut soqutigisaat eqqarsaatigalugit paasisutissanik nutaanik, nutartikkanik katersineq ataqatigiissaarinerlu kinguaattuulaarpoq 2016-illu aallartinnerani aatsaat saqqummiunneqassalluni.
- 2015-imi Reykjavikimi Pilersarusiornermut isumasioqatigiisitsineq illoqarfinnut katiterunneq ineriartortitsinerlu sammillugit kiisalu Islandimiunik ilisimasanik paarlaasseqatigiinneq.
- Nuummi Nunap immikkoortuinut ineriartortitsinermut Atorfilittat komiteeannut nunani avannarlerni isumasioqatigiisitsineq - Nunat Avannarliit Suleqatigiinnerinut qallunaat siulittaasuunerannut atatillugu.
- Pilersarusiornermut inatsimmut allannguutissamik suliaqarneq, tassani nunaminertanik annerusunik suliniutini immikkoortinneqarsinnaalernerannik periarfissiisoq UKA 2015-imi akuersissutigineqartoq.
- Geodata pillugu Kunngip peqqussutaata UKA 2015-imi akuersissutigineqartup suliarinera.
- Kommunit suleqatigineri, matumanilu inerteqqutinik, akiliisitsinernik il.il. suliaqarnissamut malittarisassanik ilitsersuutaasunik suliaqarneq kiisalu pilersaarutit digitaliusut nutaat, illut illoqarfiillu immikkoortuisa ilaasa eriaqisassat periaatsinik allannguinerit kiisalu pilersarusiornermut inatsimmut tunngasunik kommuninut oqaloqatiginninnerit.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA)

- Nutserinermi atortoq allattarissanut atorneqartartoq kommunit marluk atulersimavaat. Taassuma saniatigut atortoq nammineq kukkurersuisinnaaneranut periarfissaqarpoq, taamaaliornikkut pitsaassuseq qaffatsinneqarsinnaalluni suliallu amerlassusaat amerlisinneqarsinnaallutik.
- Pisiortortarnermut Allaffik Namminersorlutik Oqartussani EU-mik suleqateqarnissamut isumaqatigiisummi pingaartuuvoq. Immikkoortortat attavigineqartarnerisa pitsanngorsarnissaat sulissutigineqarsimavoq suliarinnittussarsiuussisarnernullu isumaqatigiissusiornernullu malitassanik suliaqartoqarsimavoq.
- ASA-mi aaqqissuussaaneq allanngortiterneqarpoq inatsisilerinermik suliaqarneq ataatsimoortinniarlugu nukittorsarniarlugulu.
- HR-imi suleqatigiittoqalerpoq pisisartut pisariaqartitaat naammassiniarlugit kiisalu sulisut allanik ilanngikkaluarlugit nalitusaasoqarnissaa anguniarlugu.
- Aqutsisunik piginnaasanillu ineriartortitsineq 2014-imi aallartinneqartoq suli ukkatarineqarpoq.
- Naatsorsuuserinermut suliat suli tigoorarneqarput. Takussutissat bilagit tamarmik digitalinngortinnissaannut anguniakkat 2015-imi anguneqarput.
- Qitiusumik allaffeqarfimmi atugarissaarnermik misissuisoqarpoq suliffimmillu nalilersuisoqarluni (APV)

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik:

- Systeminik nutaanik atuutilersitsineq, ilaatigut F2 (Namminersorlutik Oqartussani ESDH nutaaq), Pisortat ataatsimoorussamik Pilersaarussiaasiat, suliniutinut sulianillu agguassinernut atortoq ProjectFlow,
- It-mut tunngatillugu atortorissaarummik piginnittuunerup isumaqatigiissutinillu aqutsinissap atuutsinneqalernissaat
- IT-mik ingerlatsinissamut 2014-imi suliariumannittussarsiuussereernikkut isumaqatigiissutit nutaat atuutsinneqalernerat
- Digitalikkut Attaveqaqatigiittarneq (NemPost) piviusunngortillugu
- Tunngaviummik kisitsisitigut paasissutissanik nutarterineq
- Inummut paasissutissat pillugit inatsisissap nutaap piareersarneqarnera
- It-kkut isumannaallisaanerup pitsanngorsaaffigineqarnera
- Sulineri ingerlatseriaasissamut pisariillisaanissamullu tunngavissat atuutsinneqalernerit, taakkununga ilanngullugu pikkorissaaneq
- Enterprise Arkitekturip (EA) atuutilersinnissaa

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermullu tunngasuni naalackersuisoqarnikkut suliassat isumagisarai.

Siunertaq

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermullu tunngasuni naalackersuisoqarnikkut suliassat isumagisarai. Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersoq naapertorlugu Ilaqutariinnermut suliaqarfiup kalaallit isumaginnittoqarfiat aqqissuullugulu aqutaraa.

Pingaarnertut suliassat

Ilaqutariinnermut tungaatigut suliassat makku naalackersuisoqarfimmit isumagineqartarput: Isumaginninnermi inatsisit, isumaginninnikkut ikiorsisarnerit inunnillu isumaginnineq, ilaatigut nuna tamakkerlugu meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiit innarluutilinnullu angerlarsimaffiit, kommuninit ataasiakkaanit siunnersuutigineqartut naapertorlugit isumaginninnikkut suliffeqarfiit annertusarneri, inuttut ajornartorsiutit pinaveersaartinneri suliarineqartarnerilu, kommunit ingerlatsinerisa inatsisitigut nakkutigineqarneri, isumaginninnermi inatsisitik aqutsineq, isumaginninnikkut paaqqinnittarfinnik inatsisitigut nakkutillineq, siunnersuisarnerit ilitsersuisarnerlu kiisalu kommuninut, paaqqinnittarfinnut il. il. pikkorissartitsisarneruq. Naalackersuisoqarfittaaq Pituffimmut isumaginnittoqarfittut ingerlatsivoq. Naalackersuisoqarfik Pituffimmi isumaginninnikkut allaffittut aamma atuuppoq.

Naalackersuisoqarfik meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik qulingiluanik innarluutilinnullu paaqqinniffinnik arfineq marlunnik immikkoortortalinnik ingerlataqarpoq. Immikkoortortat meeqqanik inuusuttunillu paaqqinniffinnut innarluutilinnillu paaqqinniffinnut atatillugu ingerlanneqarput.

Naalackersuisoqarfiup ingerlatarei Katsorsaavik – Saaffik – meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inersimasunut kinguaassiuutitigut innarlerneqarsimasunut katsorsaasarfik aamma Innarluteqarneq pillugu Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfillu - IPIS.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sammisaqarfik politikkimut attuumassuteqanngitsoq pillugu naalackersuinikkut suliassat Naalackersuisoqarfiup isumagisarpai.

Anguniakkanik naammassinnineq:

Sulisut / sulisussat amerlassusaat.

Naalackersuisoqarfimmi 2015-imi sulisut amerlassusaat 41-simapput, pisortat 6-it kiisalu allat 35-it. Atorfiit inuttanngitsut kingunerisimavaat suliassat pingaarnerinnaat suliarineqartarnerannik.

Sammissassaqartitsiniarneq :

Ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsineq

Ilaqutariit ataatsimoortillugit oqaloqatigineqarsinnaanerat Naalackersuisoqarfiup 2015-imi atuutilersippaa, taannalu periaasiuvoq ilaqutariit meeqqami inuusuttamilu ajornartorsiutaannik akisussaassusermik tigusinermut tunngavoq, tassani ilaqutariit tamarmik taakkulu attaveqaataat ilaatinneqarlutik, ilaatigut avataanut inissiisarnerit il.il. pinngitsoortinniarlugit.

Qitiusumik Siunnersuisarfik

Qitiusumik Siunnersuisarfik november 2015-imi ammarneqarpoq naalackersuisoqarfiup ataaniilluni, tassanilu siunertarineqarpoq meeqqanut inuusuttunullu aarlerinartorsiortunut tunngatillugu kommuninut siunnersuisartussaallutik ilitsersuisartussaallutillu. Siunnersuisarfik call-centereqarpoq, angalasartoqarluni, Saaffik kiisalu ilisimasanik katersiveqarluni.

Angalasartut

Tarnip pissusaanik ilisimasallit Angalasartut september 2013-imi aallartinneqarnerisa kingorna inersimasut meeraanermanni kinguaassiuutitigut atornerlugaasimasut kingunerlutsitsisut katsorsartarpaat.

Ilaqutariinnut sullissiveqarneq

2014-ip ingerlanerani kommunini ilaqutariinnut sullissiviit arlallit pilersinneqarput. Sermersoq 2016-ip aallartinnerani.

Attaveqaqatigiinnik ataatsimiititsinerit

Attaveqaqatigiinnik ataatsimiisitsineq angajoqqaat aamma paaqqinnittarfiit meeqqanik atugarliortunik sullissisut akornanni ataatsimut isiginniffiusumik aamma pisussaaffiliisumik suleqatigiiffiuvoq. Siunertaq tassaavoq siusinaartumik iliuuseqarnissaq qulakkeerneqassasoq aammalu ajornartorsiutit meeqqamut angajoqqaavinullu oqimaallivallaartinnagit suliarineqarlutik.

Nuna tamakkerlugu qimarnguiullunilu katsorsaavik

Illernit Qeqertarsuarmi nuna tamakkerlugu qimarnguiullunilu katsorsaaviuvoq, 2015-imi ammarneqartoq. Illernit arnanik nakuuserfigineqarsimasunik meeraanillu ukioq ataaseq angullugu sivilissusilimmik ilinniarsimasunit katsorsarneqarneq tapersorsorneqarnerlu neqeroorutigisinnaavaat.

Innarluutilit, meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni sukannernerusumik nakkutilliineq

Innarluutilinnik isumaginninnerup kommuninut nuunneqarneranut atatillugu KANUKOKA-p Namminersorlutillu Oqartussat isumaqatigiissutaanni aalajangersarneqarpoq, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik pisussaaffilerneqassasoq 2014-imi innarluutilinnik suliaqarfimmik sukannersumik nakkutiginninnissamut, ilaatigut inatsit inatsimillu siunertarineqartut naapertorlugit kommunit suliasaminnik naamassinnissimanersut nalilersorneqarnissaa siunertaralugu innarluutilinnik isumaginninnerup nuunneqarneranik nalilersuinissamut kiisalu nuussinermi siunertap piviusunngortinneqarnera. Kommunini sukannernerusumik nakkutilliinermi uppersarsineqarpoq meeqqanut inuusuttunullu aamma innarluutilinnut tunngasunik annertuumik sumiginnaasoqartoq. Naalakkersuisoqarfik taamaammat nutaanik nakkutilliisunik pilersitsivoq. Sukannernerusumik nakkutilliineq ataavartuuvog annertunermillu aaqqiinerilluni, taamaalilluni ajornartorsiutaasut suussusersineqarsinnaassallutik kiisalu kommuni isumaginninnermik suliasaqarfimmi piginnaasanik sulisunillu amerlisaanermik nassataqassalluni.

Utoqqalinermi pensionisianik iluarsartuusseqqinneq

Utoqqalinermi pensionisianik 2015-imi iluarsartuusseqqittoqarpoq, taannalu 1. januar 2016-imi atuutilerluni.

Iluarsartuusseqqinnermi tunngaviatigut periaaseq tassaavog utoqqalinissamut aningaasanik katersisinnaanerup kajuminnartuunissaa, utoqqaat pisinnaasut piumasullu suliinnarsinnaanissaat taamaaliornermikkut aningaasatigut iluanaarlutik kiisalu utoqqaat namminneq kissaataat naapertorlugi angerlarsimaffimmini najugaqaannarsinnaanissaat. Kiisalu ukiuni makkunani utoqqaliartortilluta utoqqaallu amerliartornerani sivisunermik sulisinnaanissarput pisariaqarpoq. Utoqqalinermi pensionisarisartagaq nutaaq tunngaviumik pensionitaqarpoq, aapparisaq/ nuliap isertitai apeqqutaatinnagit kiisalu pensionisartaqartunut aningaasaqarniarnikkut sanngiinnerusumik inissisimasunut pensioninut tapeqarlutik. Taakku saniatigut utoqqalinerminni pensionisiallit innarluuteqarnermut peqissutsimullu immikkut pisariaqartitsineranni tapeqarluni kiisalu inuttut tapeqarluni. Kiisalu angerlarsimaffimmi ikiortittarneq akeerutsinneqarpoq, taamaalilluni utoqqaat namminneq najukkaminniiginnarnissaat periarfissaalluarnerulerluni.

Siusinaartumik pensionisianik iluarsartuusseqqinneq

Pensioninik iluarsartuusseqqinneq 2015-imi akuersissutigineqarpoq, taannalu 1. juli 2016-imi atuutilissaaq.

Siusinaartumik pensionisialersitsissagaanni piunasaqaataajuaannassaaq sulisinnaassutsip ataavartumik annikillisimanissaa. Taamaattoq sulisinnaassuseq tamakkiusumik ilaannakuusumilluunniit annikillisimasinnaavog, taamaalilluni inuk tamakkiusumik annikillisanilluunniit siusinaartumik pensionisialersinneqarsinnaalluni inuup pissusiviusutigut sulisinnaassusia malillugu naleqqussakkamik. Innuttaasut annikillisanik siusinaartumik pensionisiallit ima annertutigisumik sinneruttumik sulisinnaassuseqartutut nalilernerqarput nalinginnaasumik suliffeqarnermi suliffeqarsinnaassallutik imaluunniit naleqqussakkamik assigisaannilluunniit suliffeqarsinnaassallutik. Taamaalillutik pensionisiaminnit isertitarisartakkatik sulinikkut isertitaminnik tapertalersinnaassavaat.

Iluarsartuusseqqinnermi anguniarneqarpoq akissaatigitinneqartut assigiinngiiaartut atorneqalernissaat siusinaartumik pensionisialersinnissamik qinnuteqartup sulisinnaassusia naapertorlugi. Tamatumunnga ilanngullugu kisermaanut, katinnikunut, pensionisialimmik aappaqartunut il.il. assigiinngitsunik akissaasersuineq atuuttoq atorunnaarsinneqarpoq.

Taamaalilluni iluarsaaqqiinnissatut siunnersuummi siusinaartumik pensionisiani qaffasinnerpaat, akunnattut appasinnerpaallu immikkoortinneqarput.

Siusinaartumik pensionisiani aaqqissuusseqqinnerup 2016-imi atuutilersinnissaa tunngavigineqarpoq taavalu 60-it inorlugit ukioqartut siusinaartumik pensionisiaqarnissaasa nalilersoqqinnissaat aallartinneqassalluni. Ikaarsaariarneq ukiut 5-it sinnerlugit pissasoq naatsorsuutigineqarpoq, taamaalillutik ullumikkut siusinaartumik pensionisartut sulisinnaassutsimik nalilersoqqinneqarnerat ilutigalugu aaqqissuussamat nutaamut ingerlaavartumik nussorneqassapput.

Ineqarnermut tapiissutinik nutarterineq

Ineqarnermut tapiisarneq pillugu inatsimmi nutaami ilaatigut aalajangersagaqarpoq ineqarnermut tapiissutit maannakkut isertitanit aallaaveqassasut. Taamaalilluni ineqarnermut tapinik tunineqarnissamat pitsaannerusumik tunngavissiineq qulakkeerneqarpoq. Inatsit nutaaq 1. januar 2016-imi atuutilerpoq.

Innarluutillit Pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfiutigisoq

Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik 2014-imi inerisarlugi sulisoqalerpoq, tassanilu pingaarnertut anguniarneqarluni qulakkeerneqarpoq innarluutilinnik sullissinerup tunngaviummik pitsaanerulersinneqarnissaa. Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup siunertaraa qulakkiissallugu innuttaasut annertuumik innarluutillit imaluunniit nammineersinnaarpiangitsut annerusumik imminnut ikiorsersinnaanissaat, sapinngisamik sivirusnerpaamik namminneq iniminniissinnaanissaat kiisalu ilisimasat, siunnersuineq sungiusarnerlu aqutigalugit inuunerinnerulernissaat. Kiisalu Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup siunertaraa pikkorissarnerit sammisasaqartitsinerillu attuumassuteqartut qulakkeerneqarnissaat, taamaalilluni innarluutinik sullissinerup ataavartumik pitsanngorsaavineqarnissaa qularnaarneqassalluni.

Inuiaqatigiinni tarnikkut nappaateqarneq

Naalackersuinikkut kissaatigineqarpoq inooqatigiinnikkut tarnikkut suliassaqarfiit suliniutigineqarniarnerat nukittorsarneqassasoq. Nunatsinni illoqarfinni nunaqarfinnilu minnerni tarnikkut nappaatit pillugit paasissutissiisutigisarnissaat pisariaqartinneqaleralluttuinnarpoq, tassami tamaani najugallit paaserpiartannginnamikku tarnikkut nappaateqarluni qanoq isumaqarnerpoq. Innuttaasut arlallit tarnimikkut nappaatillit sanilermiorissallugit ersigisinnaavaat tassunga qanoq pissusilersussanerlutik nalusinnaallugu. Tarnikkut nappaatinik ilisimasaqannginnerup tarnikkut napparsimasunut amerlasuutigut sunniuteqartarpoq, taassuma misigisinnaasarlugi avatangiisinit paasineqarani akuersaarneqaranilu.

Psykoterapeutinngorniarnermut ilinniartitaanermik pilersitsineq

Psykoterapeutinik ilinniartitsiniarnermi suliniummi isiginiarneqarnerussapput sumiginnakkat, persuttaqaasartut, atonerlunneqarsimasut, nalaataqarnermit timikkut tarnikkulluunniit kingunerlutsitsisut aamma/imaluunniit tarnimikkut sanngiitsut tarnikkut peqqinnerulernissaat.

Persuttaasartunut katsorsartinnissamik neqeroorut

Naalackersuisut persuttaasarnermut 2014-2017-imut periusissiaanni persuttaasartut katsorsarneqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaanissaat pilersinneqassaaq. Katsorsarneqarnissamik neqerooruteqarnerup pitsaaliuineramik annertuumik sunniuteqarsinnaanissaa nalilerneqarpoq.

Ingerlatat allat

- NAKUUSA: UNICEF-imut isumaqatigiissut nutaaq
- Ulloq unnuarlu 2015-imi ukiumut nalunaarutit
- Angerlarsimaffeqanngitsunut suliniut
- Misissuineq: Kalaallit Nunaanni inuusuttut (SFI, 2015)
- Suleqatigiissitat: Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu pensionit pillugit inatsisunik qulaajaaneq
- Arnanut assigiinngisitsinerit sulluunniit tamaasa atorunnaarsinneqarnissaa pillugu NP-p isumaqatigiissutaanni misilitsinneq, (CEDAW), Geneve, Schweiz
- Nunat avannarliit isumasioqatigiinnerat: Suiaassuseq, ilinniagaq innuttaasullu amerlassusaasa nikerarnerat
- Isumaginninnikkut ikiorsiisarneq sullissisarnerlu pillugit Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaat
- Nunani Avannarlerni isumaginninnikkut sillimmasiisarneq pillugu paasiniaasarfik
- Naalagaaffeqatigiit tallimassaannik piffissamut aalajangersimasumut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut ataatsimiititaliaannut nalunaarusiaa
- Isumaginninnermi anguniakkanut tapiissutit

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmik aqqissuussisuullunilu aqutsisuuvoq. Peqqinnissaqarfiup iluani naalackersuinikkut suliassat kiisalu Nordisk Ministerráðimut attaveqarneq Naalackersuisoqarfiup isumagisarai.

Naalackersuisoqarfiup ataani Peqqissutsimut Pitsaaliuinerullu Aqutsisoqarfik peqqinnissaqarfimmu tamarmiusumut aqutsisuuvoq.

SIUNERTAQ

Peqqissuulluarnerup inuiaqatigiinni aningaasaqarneq pitsaanerulersissavaa, tassa innuttaasut peqqissut naammassisaqarnerusinnaagamik, taamalu inuiaqatigiinnut inuiaqatigiillu aningaasaqarnikkut ineriartortinneqarnerannut tunniussaqaarnissamut pitsaaneruumik periarfissaqartarlutik.

Nuna tamakkerlugu peqqissutsimut Periusissiami peqqinnissaqarfimmi tamarmiusumi aallaavigalugu suliaqarfiusumi takorluugaavoq innuttaasoq – peqqinnissaqarfimmi siunissamut isumannaarneqarsimasumi qitiutinneqassasoq.

Pingaarnertut suliassat

Peqqinnissaqarfiup ingerlanneqarnissaa Peqqissutsimut Pitsaaliuinerullu Aqutsisoqarfiup akisussaaffigaa. Peqqinnissaqarfiup pingaarnertut suliassaa tassaavoq innuttaasut misissuinikkut, paarinerisigut, passunnerisigut, sungiusaqqinnerisut pitsaaliuinikkullu peqqinnissakkut sullinneqarnissaasa qulakkeernissaa.

Anguniakkanik naammassinninneq

Peqqinnissaqarfiup tamarmiusup 2015-imi anguniakkanik naammassinninnera ataatsimut isigalugu assut naammagisimaarnarpoq, tassa peqqinnissatigut aningaasaqarnikkullu anguniakkat naammassineqaramik.

Telemedicinimik atuinerup annertusarneqarnera:

Anguniagaq naammassineqarpoq, tassa telemedicinimik atuisut amerliartorput aamma 2015-imi immikkut ilisimasallit amerlanerit sineriammi angalaneranni telemedicin inuillu najorneqarnerat akuleriissillugit sulisoqarpoq. Kiisalu Region Hovedstaden Teleoftalmologimik (isiginnaarut atorlugu isit nakorsiunnerat) isumaqatigiissuteqarfigineqarsimavoq, taamaalillunilu innuttaasut sukkanerusumik isit nakorsaannik pisariaqartitsisut sullinneqarsinnaalerlutik. Isiginnaarut atorlugu nakorsiartitsisarneq siunissami suli ukkatarineqarnerussaaq 2016-imilu naatsorsuutigineqarpoq isiginnaarutikkut isiminnik nakorsiartut kiisalu qaratsaminnik sianiutiminnillu nakorsiartut annertusineqarlutillu atorneqalissasut.

Peqqinnissaqarfimmik digitaliseeriineq:

Anguniagaq anguneqarpoq, tassami Elektronisk patient journal (EPJ) uninngasut pillugit elektroniskimik allattuivik, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani 2014-imi atorneqalermat, Dronning Ingridip Peqqissaaviani kalaallilu nakorsiartut inaanni 2015-imi kiisalu Nuummi kigutileriffinni. EPJ-ikkut qularnaarneqartarpoq uningasoq ataqatigiissumik ingerlanneqarnissaa kiisalu nakorsiaq pillugu paasissutissat peqqinnissaqarfimmut nunatsinni sumiluunniit saaffiginnikkaluaruni allattorsimaffii takuneqarsinnaallutik. Taanna atortoq Peqqinnissaqarfiit immikkoortortaanni atornissaanut piareeqqavoq. EPJ-ip Nuup avataani Peqqinnissaqarfinni 2016-imi atuutilernissaa naatsorsuutaavoq.

Kommunit suleqatigalugit siusissumik suliniuteqartarnerup pitsanngorsaaffiginera:

2015-imi meeqqat inuusuttullu meeqqat tarnikkut pissusaannik ilisimasalinnit aamma Siusissumik Suliniuteqarnermi sulisunit annertuumik ukkatarineqarput.

Inuusaq atorlugu suliniummi Qasigiannguani atuaqatigiit sisamat efterskolertullu ilinniartinneqarput, taakkulu katillugit atuartut 98-iusimallutik.

Siusissumik Suliniuteqarnermi inuit 24-it illoqarfinni marlunni 2015-imi atornerluinerminnik katsorsarneqarsimapput. Taakku saniatigut inuit 61-it Nuummi katsorsarneqarput, 17-it Ilaqutariit Illuanni najugaqarlutik.

Ilaqutariit Illuanni ukiumi qaangiuttumi aappariit 7-it kisermaallu 3-t najugaqarsimapput taakkulu 17-it tamarmik Katsorsaavimmi katsorsartissimallutik perorsaanermillu sammisassaqartitsinerni aamma peqataasimapput. 2015-imi meeqqat 29-it Ilaqutariit illuanniissimapput, tassani tamarmik meeqqat nakorsaannik misissorneqarsimallutik.

Naartusut 89-t "meeqqamut piareernej" pillugu ilinniartinneqarsimapput.

Nunap Immikkoortua Disko kommuni suleqatigalugu ilinniartitsisunut, perorsaasunut peqqinnissaqarfimmilu sulisuut atoqatigiinnermi peqqinneq pillugu ilinniartitsipput.

Suliaritinnissamut utaqqisunik ikilisaaneq:

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani suliniutinut aningaasat illuartitat 2015-imit 9 mio. kr.-nut appartinneqarput aningaasaliissutinullu nalinginnaasunut ilanngutsinneqarlutik. Utaqqineq sapinngisamik akuersaarneqarsinnaasumiitinniarneqartarpoq.

Peqqinnissaqarfimmik kigutileriffeqarnermillu inerisaaneq:

Kræftimut pilersaarutip atuutsilernissaanut atatillugu katsorsarneqartunut kræftimut pilersaarummut naapertuuttumik suliaqartussamik 2015-imi atorfinitsitsisoqarpoq. Katsorsarneqartunut

malinnaavigineqartussat siullernut atorneqartussanik missingiusianik suliaqartoqarsimalerpoq sinnerilu tamatuma kingorna sananeri suliarineqarumaarlutik.

Kigutit nakorsa qarfiit eqqarsaatigalugit nakorsiat allattorsimaffiat elektroniskiusoq (EPJ), Nuummi Qaqortumilu digitalimik tarrarsortittarneq 2015-imi atuutsinneqalerput. Digitalimik tarrarsuisarneq illoqarfinnut annernut 2016-imi siammarneqassaaq.

Aningaasaqarnermik aqutsineq:

Anguniagaq naammassineqarpoq. 2015 ukiuvoq aningaasaqarnermik aqutsinermik aamma suleriaatsinik pitsanngorsaaneermik annertuumik ukkataqarfiusoq.

Aningaasaqarneq 2014-imi atuinikinnermit nuussinermik sunnerneqarpoq, taamaalilluni ukioq naaneqarluni annerusumik atuineruffiunani. 2015 ukiuusimavoq aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu nalinginnaasoq. Immikkut ilisimasalinnik nakorsanik piumasoqarnerulernerata kinguneranik DIH suli tatineqariartorpoq. Pisariaqartitsinerulernerup kinguneranik nakorsiat angalanerulernerannik taamalu angalanermut kontumik atuinerulernermik kinguneqarpoq.

Sulisussarsiorneq suli unammilligassartaqartarpoq, taamaattumillu taartaasunut aningaasartuutiniq qaffakkiartortuni taanna takuneqarsinnaavoq. Timimikkut nappaatillit nunani allani katsorsarneqartarnerat siornanut naleqqiullugu amerlaqatigiinnapajaarpaat, akisunerit qulit 14 mio. kr. missaanniissimallutik. Nappaatip qanoq ingerlanissaa siumungaaq takorlooreerneqarsinnaanngimmat ersarissarneqartariaqarpoq, taassumangaluunniit aningaasartuutit qanoq issanersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

ILINNIARTITAANERMUT, KULTUREQARNERMUT, ILISIMATUSARNERMUT ILAGEEQARNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Naalackersuisoqarfiup suliassa qarfigai kultureqarnermut, ilinniartitaanermut, ilisimatusarnermut ilageeqarnermullu Naalackersuisut ingerlatsinerat ilinniartitaanernut ataatsimut isigalugu anguniarlugu Kalaallit Nunaani suliffeqarnermi ilinniartitaanernik neqeroorutit atorfissaqartitsinerillu akornanni sapinngisamik pitsaanerpaamik oqimaaqatigiisitsinerup qulakkeerneqarnissaa, taamatutaaq sulisartunik ilinniagaqarsimasunik nammineerluni pilersornissaaq annertusarlugu. Kultureqarnermut ilageeqarnermullu tunngaviusumik anguniakkat tassaapput kulturikkut suliallit siuarsarnissaat naalagaaffimmilu ilagiit ikorfartornissaat. Tamakku kingunerisaannik naalackersuisoqarfiup 2015-imut Aningaasanut Inatsit malillugu AI 2015-imi suliassa qarfiit makku suliarisimavai:

40.01 Ataatsimoortumik aningaasartuutit

- 40.02 Ilinniagaqarner siutit
- 40.10 Tunngaviusumik atuarfiit
- 40.12 Ilinniarnertuunngorni arnerit
- 40.90 Ataatsimoortumik aningaasartuutit
- 40.91 Inuussutissarsiutinut ilini arfiit
- 40.92 Ilinniartitaanerit qaffasinnerusut
- 40.94 Kultureqarneq

- 40.95 Eqqumiitsuliorneq
- 40.96 Ilisimatusarneq
- 40.97 Ilagiit

Ilinniartitaanermut siunertaq

Siunertaq ilinniarfiit pillugit aningaasaliissutitut suliarineqartartunullu tunngassuteqarpoq.

		2015-imut Aningaasa nut Inatsit	2015-imut Aningaasa nut Inatsit	2015-imut Naatsorsu utit	2015-imut Naatsorsu utit
Konto pingaarn eq	Ingerlataq/sullissiveqarfik	Ukiumut ilinniartut amerlassu sii	Sap. akunneri atuaqatigii ffiusut amerlassu sii	Ukiumut ilinniartut amerlassu sii	Sap. akunneri atuaqatigii ffiusut amerlassu sii
40.10.11	Ado Lyngep Atuarfia	16	Taaneqan ngillat	16	Taaneqan ngillat
40.10.12	Efterskolemiinneq	450	Taaneqan ngillat	392	Taaneqan ngillat
40.12.34	GU Aasiaat (Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik)	380	760	374	780
40.12.34	GU Nuuk (Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik)	440	800	475	880
40.91.14	Imarsiornermik Ilinniarfik	92	363	76	310
40.91.16	Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk	128	466	143	448
40.91.21	Inuussutissalerinermik Ilinniarfik INUILI	78	379	74	394
40.91.23	Campus Kujalleq	459	892	415	924
40.91.25	Peqqinnissakkut ilinniartitaanernut qitiusumik ilinniarfik	68	194	57	184
40.91.27	Teknikkimik Ilinniarfik	544	1606	484	1552

40.92.10	Højskolit	40	Taaneqan ngillat	53	Taaneqan ngillat
40.92.11	Eqqumiitsuliormik Ilinniarfik	5	38	5	38
40.92.13	Ilimmarfik	664	Taaneqan ngillat	698	Taaneqan ngillat
40.92.16	Oqaatsinik Pikkorissarfik	15	60	7	41
40.92.16	Perorsaaneermik Ilinniarfik	195	379	178	390

Nassuiaatit oqaaseqaatillu:

Ukioq naallugu ilinniartooq tassaavoq ukioq atuarfiusoq naallugu atuartartooq (ilinniarnertuunngorniarni inuussutissarsiutigullu ilinniartaaneri sap. akunneri 40-t; ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaaneri sap. akunneri 35-t). Taamaalilluni kisitsisitigut takuneqarsinnaavoq ilinniartitaanerit ilinniartutut inissisimalluni ataatsimut ukiumut naammassisartagaat. Oqaatigineqassaaq kisitsit paasineqassamat ukiumut ilinniartut "inuit amerlassusiit", tassa imaappoq ilinniartut qassit ukiumi pineqartumi ilinniartuusimanersut.

Siunertaq ilisimatusarneq

Ilisimatusarnermut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat politikikkut anguniagaasa naammassineqarnissaannut aningaasartuutit konto pingarneq maanna aqqutigalugu akilerneqassapput. Tassani Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiinnik ingerlatsinissamat aningaasat ilaapput. Siunertaq ilisimatusarnerit Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartut isumannaarneqarnissaannut ineriartortinneqarnissaannullu kiisalu suliassaqarfiit immikkut pingaartitatu iluini ilisimatusarnermik siuarsaanissamat tunngavoq. Suliniuteqarfigneqartut tassaapput:

- Inuiaqatigiinnik inuussutissarsiutinillu ineriartortitsineq
- Inuussutissarsiutit ineriartortinneranni killiliussatut atugassarititaasut
- Kulturip oqaluttuarisaanera oqaatsillu
- Inunnik isumaginninnikkut atugarissaarnikkullu pissutsit
- Peqqissuseq inuussutissallu

Suliassami kisitsisit			2015-imut Aningaasanut Inatsit	2015-imut Naatsorsuutit
Konto 40.96.01-imi	aningaasaliissutit/atuineq,	tusind	2637	2507
koruuningorlugit				
Ilisimatusarnerup	siuarsarneqarnissaanut	aningaasat	5000	5470
qinnutigisat, tusind koruuningorlugit				
Ilisimatusarnerup	siuarsarnissaanut	aningaasat	900	1000
agguanneqartut, tusind koruuningorlugit				
Qinnuteqaatit qassiuneri			50	42
Qinnuteqaatit akuerineqartut			45	15
Isumasioqatigiinnerit amerlassusii			1	2
Saqqummersitsinerit amerlassusii			2	1

Ilisimatusarnerup siuarsarneqarneranut immikkoortitanit 2015-imi marloriarluni qinnuteqartitsisoqarpoq. Qinnuteqaatinik 42-inik ilisimatusarnermut katillugit 5.470 kr.-nik aningaasaliisoqarnissaanik qinnuteqaateqartunik takkuttoqarpoq. suliniutinut 15-nut 1.000 kr.-it tapersiissutigineqarput. Tapiissuteqakkajuttoqarnerusarpoq suliniutinut suliniuteqarfinnut ilaanermik saniatigut aningaasaateqarfinit allanit ataatsimoortillugit aningaasaliisoqarnissaanik qinnutigineqartunut. Ilisimatusarnerup siuarsarneqarneranut immikkoortitanit ilaatigut tapersiiffigineqartarput kalaallit ilisimatusarfiisa Issittumi ilisimatusartunut ilisimatusaqatigiiffinnullu ilisimatusarnermi attaveqaqatigiiffinnik pilersitsinerinut. Kalaallit Nunaanni Ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiit isumasiortitsipput kiisalu nutaaliornermik /aallarnisaanermik isumasioqatigiissitsillutik.

Inussuk ilisimatusarnermut saqqummersartooq 2015-imi ataaseq saqqummersinneqarpoq. Inussuk- mit saqqummersitat Kalaallit Nunaanni politikikkut suliaqartunut, ilinniarfinnut, atuagaateqarfinnut kattuffinnullu Danmarkimi ilisimatusarnermik suleqatinut kiisalu Nunarsuarmi ilisimatusarnermik atuagaateqarfinnut nassiussuunneqartarput. Naqitat aammattaaq atuagaarniarfimmi Atuagkat-ni nioqquataapput.

Ilisimatusarnermi attaveqaqatigiiffinnik pilersitsineq ineriartortitseqqinnerlu ilaatigut pisarput ilisimatusarnernut ataqatigiissaarisut Issittumi nunani avannarlerni, nunat tamalaat akornanni aamma danskit ilisimatusarnermi attaveqaqatigiiffiisa ataatsimiinnerni ataatsimeersuarnernilu peqataanerisigut kiisalu kingorna kalaallit ilisimatusarfiinut ilisimatusaqatigiiffinnullu attaveqarnikkut.

Siunertaq kulturi ilageeqarnerlu

Kulturimut tunngasut

Katersugaasiveqarneq allagaateqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaat kiisalu meeqqanik innarliisimanninnermut uppernarsaatnik pissarsinissamut pisussaaffeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaat 2015-imi Inatsisartunit akuersissutigineqarput. Taakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat tusagassiuutitut tapiissuteqartarnermut nalunaarutaat akuersissutigineqarpoq. 2015-imi Kulturikkut Nersornaat filmiliortartumut Inuk Silis Høeghimut tunniunneqarpoq.

Aamma eqqumiitsuliornermi suliaqarfiit assigiinngitsut iluini inerisaanissaq pillugu eqqumiitsuliortut ataatsimoorlutik kattuffiat EPI suleqatigineqarpoq. KNR-imut tunngatillugu ininik aalaakkaasumik atorqeartussanik nassaarniarpoq, tassanilu qallunaat aningaasaateqarfii Mediehusimik pilersitsiniarnermi qinnuteqarfigineqarsimallutik.

Namminersorlutik Oqartussat kulturikkut sulianut tapiissutigisartagaat kulturikkut eqqumiitsuliornikkullu assigiinngitsunik suliallit assigiinngitsunut sammitinneqartut tapersersortarsimavaat.

Namminersorlutik Oqartussat kulturikkut tapiissutit katillugit ima amerlatigisut tunniunneqarsimapput: kr. 7.647.404,51.

Tipsernermit lottornermillu aningaasaliissutit naalakkersuisoqarfiup 2015-imi imatut agguaattarpai:

Toqqortat A: Grønlands Idrætsforbund (GIF) Kalaallit Nunaanni Timersortartut Kattuffiat: Kr. 13.958.218, Elite Sport Greenland (ESG): Kr. 2.540.395,65.

Toqqortat B: Timersornerunngitsumik meeqqanik inuusuttunillu sullissineq, kr. 3.796.635,30,-

Toqqortat C: Siunertanut tamanut iluaqutaasussanut allanut ingerlatsinermut suliniutinullu tapiissutit: Ingerlatsinermut tapiissutit katillugit: Kr. 1.820.038,00 kiisalu Suliniutinut tapiissutit katillugit: Kr. 7.383.961,05.

Nunat tamat kultureqarnermut tunngatillugu aqqissuussaannut eqqumiitsuliortut peqataanerat 2015-imi aningaasaliiffigineqarpoq, aamma naalakkersuisoqarfik Den Danske UNESCO komité-mi ilaasortaasimavoq.

Nunarsuarmi kingornussassanut allattorsimaffimmu ilanngunneqarnissamik qinnuteqarnermut atatillugu ukioq manna suliarineqassapput qinnuteqarnermi atortussat, maleruaqqusanik naleqqussaanerit, eqqissimatitsinissat, taakkunungalu atatillugu Kujataani nunap immikkoortuanik ataatsimik Ingerlatsinissamut pilersaarut.

Nunat avannarliit suliaqarneranni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinit kiisalu Atorfilittatigut Suleqatigiissitamut pingaartumik peqataasoqarpoq. Arctic Winter Games aamma ukkatarineqarpoq, ilaatigut 2016-imi qaaqqusisuunerit piareersarnernut tunngatillugu.

Ilagit

Ajoqinngorniartunut ilinniarfik 2015-imi ilinniartussanik 15-inik tigusaqarpoq, taakkunannga 13-it suli ilinniarnerminnik ingerlatsipput.

Organistinngorniartunut ilinniarfimmi ilinniartut arfineq pingasut 2015-imi naammassipput, naatsorsuutigineqarporlu 2015-imi ilinniartussat nutaat 15-it tiguneqassasut. 2015-imi ukiakkut palasinngorniarnermi Ilimmarfimmiittumi palasinngorniat 4-at aallartipput. Misiliineruvoq, taannalu 6. februar 2015-imi naammassineqarpoq pingasunik peqataasoqarluni.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik immikkoortortaqaqfinnut makkununnga aaqqissuussaavoq:

- Aalisarneq
- Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu
- Uumasut nakorsaqaarneq Inuussutissallu
- Inatsisilerineq
- Aningaasaqaarneq, ESU, HR aamma Allaffissorneq

Naalackersuisoqarfimmi 2015-imi sulisut 42-simapput.

Siunertaq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalisarnermik, piniarnermik nunalerinermillu ataatsimut aqutsineq, kiisalu Kalaallit Nunaanni uumasunut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu oqartussaqaarnermik isumaginninneq akisussaaffigai. Naalackersuisoqarfik aalisarnermik, piniarnermik nunalerinermillu inuussutissarsiuutinik pingaarnertut misissueqqissaartuullunilu ineriartortitsisuuvoq, kiisalu suliassaqaqarfinni aqutsisuullunilu inatsisissatut siunnersuusiortarluni.

Pingaarnertut suliassat

Naalackersuisoqarfik aalisarnermut piniarnermullu tunngasuni nunani tamalaani kattuffiit, missuinnernut ineriartortitsinernillu suliniutinut tunngatillugu suliassanik isumaginnittarpoq. Tamatuma saniatigut aqutsinermut tunngasuni tamani aningaasaliissutit tapiissutigineqartartullu aqunneqarput, taakkununnga ilanngullugit aallarteqqinnissamut tapiissutit, kiisalu aalisartunut piniartunullu siunnersuisoqarfimmut aamma nunalerinermut siunnersorteqarfimmut angusassatut isumaqatigiissutit, Aammattaaq Naalackersuisoqarfik nunat marluk akornanni, nunat immikkoortuini nunanilu tamani aalisarnermut piniarnermullu kattuffiit aqutsisutut sulineranni peqataavoq.

Allanngineq

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut Aningaasaqaarnermut Naalackersuisoqarfiup ilaaniittumut 1. Januar 2015 aallarnerfigalugu nuuppoq.

Sammisassaqaqartitsiniarneq

Naalackersuisoqarfik Inatsisartunut isummernissamut tunngavissianik 24-inik kiisalu Naalackersuisunut isummernissamut tunngavissianik 166-inik ukiup ingerlanerani

tunniussaqqarpoq. Taakku saniatigut Inatsisartut ataatsimiititaliaannit saaffiginnissutit 45-it naalakkersuisoqarfiup akissuteqarfigai kiisalu § 37 naapertorlugu apeqquteqaatinut 59-inut akissuteqaatini peqataasimalluni. Kiisalu pisortaqaatigiit Naalakkersuisumut naalakkersuisoqarfimmilu pisortamut 86-inik allakkiorsimapput.

Aalisarneq

Naalakkersuisoqarfik aalisarnermi kattuffinnik akuutitsilluni Aalisarneq pillugu inatsimmik iluarsaanermik nangitsisimavoq tamannalu 2016-imi aamma nanginneqassaaq. Taakku saniatigut aalisarnermut aningaasaliissutitut illikartitat pillugit inatsit allannortinneqarpoq, taamaalluni qinnuteqartoq ataaseq isaterinissaminut akuersissutini tigummiinnarlugu tapiiffigineqarsinnaalerluni. Tamatuma avataatigut APNN 2015-imi EU-mut aalisarnermik isumaqatigiissusiorpoq nutaamik, 2016-2020-mut atuuttussamik. Isumaqatigiissut 1. januar 2016-imi atuutilerpoq Kalaallilu Nunaannut aningaasarnikkut pingaaruteqartorujussuulluni. Kalaallit Nunaata aamma 2015-imi anguaa nipisaat suaasa MSC-mik meqqeqalernissat.

Piniarneq aallaaniarnerlu

Piniarnermut Aallaaniarnermullu Immikkoortortaqarfik (PAI) ukiup ingerlanerani immami nunamilu miluumasut timmissallu tamaasa aqutsivigineqarnissaat suliarisimavai, piniarnermut piffissat pisassiissutillu biologit siunnersuereernerisigut susassaqtullu tusarniaaffigereernerisigut Naalakkersuisumit aalajangersarneqartarlutik.

PAI Arctic Ungulate Conference 2015-imi peqataavoq, taannalu Norgemi Rørosimi aggustimi ingerlanneqarpoq.

Naalakkersuisoqarfik "Polar Bear Range States Meeting"-imut qaaqqusisuuvoq, taanna ukioq allortarlugu ingerlanneqartarpoq naalagaaffiit nanoqarfiusut (USA, Canada, Kalaallit Nunaat, Rusland aamma Norge) peqataatitaqartarlutik. Septembarip qaammataani Ilulissani ataatsimiittoqarpoq. Taakku saniatigut Naalakkersuisoqarfik IWC's Expert Workshop on Aboriginal Subsistence Whaling (ASW)-imut qaaqqusisuuvoq, taanna Maniitsumi septembarimi ingerlanneqarpoq. Kiisalu naalakkersuisoqarfik JCNB-mi ataatsimiinnermut qaaqqusivoq, taanna Nuummi oktobarimi ingerlanneqarpoq Canadamit, Nunavumit kiisalu Kalaallit Nunaannit peqataasoqarluni.

Nunalerineq

Nunalerinermit immikkoortup ataani Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit inassuteqaataasa atuutsilernissaat suliarineqarpoq, tassanilu ilaallutik inatsisitigut suliat, suliniutit aningaasartuutit annikillisaasussat kiisalu aningaasaqarneq. Nunalerinermit immikkoortoq Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimeeqatigaat SPS-imilu ataatsimeersuarnermi peqataalluni Qaortumi junimi ingerlanneqartumi.

Uumasut nakorsaqqarneq Inuussutissallu

Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqqarnermit Inuussutissalerinerimullu Oqartussaqqarfik (KNUNIO) ukiumi pineqartumi suliat suliffeqqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut akuersissutitut tunngasunik suliaqarsimavoq, Nunarput tamakkerlugu suliffeqqarfinnik inuussutissaleriffiusunik nakkutilliarortarsimalluni, kiisalu Nunatsinni erngup pitsaassusianik nakkutilliisimalluni. KNUNIO ilaatigut neqinik nakkutilliinermit akisussaasuvoq. Uumasut naalliuteqqannginnissaannik, kiisalu nappaatinik Nunatsinni uumasut inuillu akornanni tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq KNUNIO-mut pingaaruteqarsimaqaaq.

Naalackersuisoqarfimmut anguniakkat naammassineqarnerat

Tamatumani naalackersuinikkut anguniakkat anguneqartutut isigineqarput, soorluttaaq suliassatut pilersaarutit suliassatullu anguniakkat aningaasanut inatsimmiittut eqqaassagaanni.

INUUSSUTISSARSIORNERMUT, SULIFFEQARNERMUT NIUERNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup inuussutissarsiornermi suliffeqarnermilu pingaarnertut pilersaarusiortarneq suliniutillu arlallit isumagisarai. Aamma inuussutissarsiornermut, matumani suliffeqarneq ilanngullugu tunngavittut piumasagaatit misissoqqissaartarpai. Aatsitassarsiornermut tunngatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut suliffissarsiornikkullu naalackersuinikkut apeqqutit Naalackersuisoqarfiup oqartussatut suliarisarpai. Naalackersuisoqarfiup Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik ataani inissisimavoq.

SIUNERTAQ

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfiup akisussaaffigai Naalackersuisut inuussutissarsiornermut suliffeqarnermullu politikkiisa aqunneqarnissaat, matumani ilaallutik takornariaqarnermut, inuussutissarsiutunik siuarsaanermut, sikumut imermullu tunngasunik, uumasogaarnikkut isumalluutit illersorneqarnissaat il.il. siuarsarnissaannut periusissiorneq. Naalackersuisut suliffeqarnermut politikkiat Naalackersuisoqarfiup aamma piviusunngortinnera isumagisarpaa, matumani ilaatigut suliffissaaleqineq akiorniarlugu pilersaarut annertoq suliffissarsiuussinermut nutarsaneq suliffissarsiuussinermi katersuutsitsinaveersarneq anguniarlugu. Aammattaaq suliassaqaarfiit inatsisinik, nalunaarutunik peqqussutinillu naalackersuisoqarfik aqutsisuvoq. Inuussutissarsiornermut tunngavittut piumasagaatit misissoqqissaarneqarnerannut atatillugu taakku pitsanngorsaataatissatut sunnersuusiortoqarpoq, tassungalu ilanngullugu immikkoortut ingerlanneqarnerannut naleqqussaanaissaq qulakkeerneqarluni.

PINGAARNERTUT SULIASSAT

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma taassuma ataani aqutsisoqarfiit qulakkiissavaat Naalackersuisut Inatsisartullu nalinginnaasumik naalackersuinikkut anguniagaasa aalajangiiffigisaasalu oqartussaaffiit iluni atuuttussanngortinneqarnissaat. Niuerfiit ilaatigut isumalluutit atuilluartutut isigineqartut aamma atuisut suliffeqarfiillu akornini sunniiveqatigiilluartarnissaq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup sullitarai. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup Kalaallit Nunaanni atuisoqarnermut, unammilleqatigiinnermut, radiokkut telekkullu malittarisassiorneqarnerat akisussaaffigai.

ANGUNIAKKANIK NAAMMASSINNINNEQ

Inuussutissarsiutit:

Inuussutissarsiornermut tunngasutigut Naalakkersuisut siuarsaallutik ingerlatsinerisa piviusunngortinneqarnera Visit Greenland A/S aamma Greenland Business A/S suli qanimut suleqatigineqarput. Ingerlatseqatigiiffiit marluusut taakku takornariaqarnerup ineriartortinnissaanik misigisassaqtitsinissamullu inuussutissarsiuteqarnermik aamma inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermik kiisalu kommunit inuussutissarsiutinut siunnersuisarfiinik suleqateqarnermik isumagisaqarput.

Greenland Business A/S-ip 2015-imi aallarnisaasarneq sammivaa – nunatsinnilu illoqarfinni arlalinni aallarnisaasarneq pillugu sammisaqartitsilluni.

2015 ukiuvoq suliffeqarfinnut annertuumik suliaqarfinnut aatsitassarsiorfinnullu pilersuisoorusuttunut immikkut siunnerfeqarluni ilitsersuisarnissaq pillugu ukiunut marlunnut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutip ukiunut marlunnoortup naggataa. Isumannaallisaanissaq pitsaassutsimillu aqutsinissaq qitiutinneqarput.

2015-imi Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kommunit suleqatigalugit nunaqarfinni avinngarussimasunilu inuussutissarsiornermi suliffeqarnermilu suliniut naammassivaa.

Sermip erngullu tungaasigut 2015-imi sermimik imermillu avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik nutaamik tunniussisoqarpoq.

Niuerneq

Niuernermut tunngatillugu Naalakkersuisut pilersuinissamut politikkiata atuutsilernissaa tassungalu apeqqutit attuumassuteqartut sammineqarput.

Great Greenland pillugu periusissamik pilersaaruserfiugalugu 2015-imi annertuumik sulisoqarsimavoq, suliffeqarfik taanna Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniittup ingerlatseqatigiiffiup sullissinissamut isumaqatigiissutaanut tunngasut puisillu ameerniarnermut tapiissuteqartarneq isumagisarivaa. Ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarnera ukiup ingerlanerani pitsaanngitsumiit ajornermut inissippoq. Naalakkersuisoq novembarimi taamaammat ingerlatseqatigiiffiup ataatsimut aningaasaqarneranik nappartitseqqinniaanermik pilersaarummik annertuumik aallartitsivoq. Taassumunnga suliniarneq 2016-imi malinnaaffigilluarneqaqqissaassaaq, tassami periarfissaq alla piviusorsioraanni ingerlatseqatigiiffimmik matusisariaqalernermik saaffissaammat puisinnianut tunitsivissaarunnerannik kinguneqartumik.

2015-imi aamma toqoraavimmik Neqimik sullissinissamut isumaqatigiissusiortoqarpoq, savaaqqallu ajoraluartumik ima ikitsigaat, ingerlatseqatigiiffik pisortanit tapiissutinik suli nappateqarallassalluni. KNI-mut Polaroilimullu sullissinissamut isumaqatigiissutit nutaat piareersarlugit aamma sulisoqarsimavoq.

Suliffeqarnermut tunngasut

Suliffeqarnerup tungaatigut 2015 annertuumik suliassa qarfiusimavoq. Suliffissaaleqisunut immikkut ittumik suliniuteqarneq 2011-meersoq 2012-imi, 2013-imi 2014-imi 2015-imilu nanginneqarpoq, tamatumani pisariaqartitat suliffissaaruttut amerliartuinnartut nassatarisimasaat naammassiniarlugit aningaasanut inatsimmi ataatsimut 25 mio. koruuninik aningaasaliissuteqartoqarpoq.

Kommunit 10 mio. kr.-inik aningaasaleeqataapput Suliffissaaleqisunut immikkut suliniuteqarnermi suliat tamarmik kommunit suleqatigilluinnarlugit ingerlanneqarsimapput. Suliffissaaleqisunut immikkut suliniuteqarnermi pingaartumik inuusuttut 30-it ataallugit ukiullit sammineqarput, taakku piginnaangorsaaqqinnissamik Piareersarfinni neqeroorfigineqartarput, tassa utaaqqiso qarfiusuni eqimattanik allanik pilersitsisoqarsimallutik. Inuusuttunut atuagarsornikkut piginnaangorsaaqqinnissamut piareersimangitsunut kommunit sannavinnik pilersitsiortorsimapput sulinissamulluunniit sungiusaasimallutik, tassani inuusuttut piorsarneqassapput ilinniaqqilinnginnerminni imaluunniit suleqqilinnginnerminni. Utoqqaanerusunut sumiiffinni eqimattaliorfiusinnaasumi suut piginnaanerinerlugit imaluunniit sunik suliqaarsinnaanerit pillugu pikkorissaasoqarpoq. Nutaatut ingerlanneqartut tassaapput suliffissaaleqisut pikkorissartinneqarnerisa kingorna suliffimmik sungiusalersimammata suliffissa qarfiusuni.

Piareersarfiit

Piareersarfiit ukiut tamaasa ilinniartitaanermut atugassanik qaammatinik qulinik sivilissusilinnik pikkorissartitsiviusussanik aalajangersimasumik amerlassusilikkanik pissarsisarput. Ilinniartitaanermut atugassat suillertut atuagarsornermik piginnaangorsaanermut atorneqartarput. 2015-imi tunniunneqartut 765-iupput. Amerlanerujussuisa paasinarsisippaat inuusuttorpasuaqartoq atuarunnaareernerminni toqqaannartumik ilinniagaqalertanngitsunik, piginnaangorsaaqqinneqarnissamik pisariaqartitsinertik pissutigalugu.

Suliniutit Piareersarfinni nalinginnaasut saniatigut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu inuusuttut 16-init 18-inut ukiullit 2015-imi immikkut annertuumik suliniarfigineqarsimapput. Taakku saniatigut suliniut NUIKI atuagarsornermik piginnaangorsaaq nuna qarfinni pingasuni ukiumi atuarfiusumi suli ingerlanneqarput.

PKU-mi 2015-mi suliat:

PKU-mi aningaasaliissutini pingaarnertut sammineqartut tassaapput ilinniagaqanngitsut suliffissaaleqisut kiisalu ilinniagaqanngitsut siunissami suliffiusinnaasunik piginnaangorsaaqqittariaqartut.

Qitiusumik ilinniarfiit, kommunit suliffe qarfiillu pitsaanerusumik suleqatigilernissaat siunertaralugu Naalakkersuiso qarfiup 2015-imi attavigai, ilaatigut atuarfiit siunissamut ungasinnermut pilersaarusiornermut kiisalu qitiusumik ilinniarfiit suliffissarsiuussisarfiillu sulinerannik eqaallisaanissaq siunertaralugu.

Piginnaangorsaaqqinneq

Piginnaangorsaaqqinneqartut amerlassusaat illoqarfimmit illoqarfimmut allanngorarpoq, piginnaangorsaaqqinneqartullu ilarpasui piginnaangorsaaqqinneqareeraangamik sulileqqittarput. 2015-imi tamanna sammineqarnerulersimavoq, ilaatigut kommunini sulisut ingerlaavartunik piginnaangorsaaqqinnermik pikkorissaasoqarsimalluni.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Atuisartunut tunngatillugu aqutsisoqarfiup isumagisaraa atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanik aqutsineq aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliamut nioqqutissanik pisinermi kiffartuussinermilu maalaarutinik suliarinnittartumut allattaaneq. www.atuisoq.gl pisortat atuisartunut paasissutissiisarfia Aqutsisoqarfiup akisussaaffigaa. Aqutsisoqarfik unammilleqatigiinnermut tunngatillugu kattunnerit annertuut akuersissutigisarpai, Unammilleqatigiinnermut inatsimmik unioqqutitsinerit misissortarpai suliaralugillu, aamma unammilleqatigiinnermi maleruaqqusat pillugit suliffeqarfiit pisortallu ilitersortarlugit.

Ineqarnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut, Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfimmut, Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamut, Avatangiisit Innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Naammagittaalliuuteqartarfimmut aamma Pinngortitap Illersorneqarnera pillugu Ataatsimiititaliamut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik allattaavoq.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup isumagisarpai Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Radiomik Ingerlatsiviup suliassai.

Ineqarnermut Naammagittaalliuuteqartarfik 2015-imi sulianik 79-nik nutaanik suliaqalerpoq suliallu 46-t naammassillugit. 2015-ip naanerani Ineqarnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarineqartut 59-upput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissaq sulianik suliarinniffiusoq suli sivikillisarniarpa. Allattaasarneq 2008-mi aqutsisoqarfimmut nuunneqarmat piffissaq sulianik suliarinniffiusartoq ukiut marluk sinnerlugit sivilissuseqartarpoq. Piffissaq sulianik suliarinniffiusartoq 2015-ip naanerani qaammatinut aqqanilinnut sivilissuseqarpoq. Naammagittaalliuuteqartarfik 2015-imi sulianik nutaanik 492-nik suliaqalerpoq suliallu 360-it naammassillugit. 2015-ip naanerani suliat suliarineqartut 566-iupput.

Atuisut Maalaaruteqartarfiata 2015-imi suliat nutaat 38-it suliarilerpai suliallu 20-t naammassillugit. 2015-ip naanerani suliat suliarineqartut 28-upput.

Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna atorunnaarsinneqarpoq. Atuisunit inuussutissarsiuteqartut pillugit naammagittaalliuutit Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfimmit maanna isumagineqartalerput.

Atuisunut Siunnersuisoqatigiit allattoqarfia Atuisoq saaffiginnissutinik 392-iusunik 2014-ip ingerlanerani suliaqarpoq. Atuisoq "Pisinnaatitaaffit ilisimakkitt" najoqqutaralugu pasisitsiniaanermik naammassinnippoq.

Kalaallit Nunaanni Atuisut Siunnersuisoqatigiivi nittarsaassisarnermut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna atorunnaarsinneqarput. Siunnersuisoqatigiit nakkutillisarnerat paasititsiniaasarnerallu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit ingerlateqqinneqarput.

Atuisut Maalaaruteqartarfiata 2015-imi suliat nutaat 2-it suliarilerpai suliallu 1-t naammassillugit. 2015-ip naanerani Atuisut Maalaaruteqartarfiani suliat 3-it suliarineqarput.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik

2014-imi qinersinerup kingorna oqartussaaffiit allanngortinneqarmata 1. januar 2015 aallarnerfigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik nutaaq pilersinneqarpoq Aningaasaqarnermut Aatsitassarsiormullu Naalackersuisoqarfiup ataani. Geologiimut Immikkoortortaarfik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut nutaamut aamma nuunneqarpoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup aatsitassanut tunngasuni pingaarnertut pilersaarusiorneq isumagisaraa, tassunga ilanngullugu aatsitassarsiormi ingerlatat pillugit naalackersuinikkut oqaloqatigiinnernut tunngavissioqataasarluni, aalajangiinernik piviusunngortitsisartuulluni taamatullu aatsitassanut ikummatissanullu tunngasuni inatsisiliornernik suliassanik suliaqartarluni. Aatsitassanut Ikummatissaqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi atorfiit pingasuupput, amerlanerilli Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup pilersinneqarnerani 2015-imi ukiumut sulisut taamaallaat 3,1-tut naatsorsorneqarsimapput. Aatsitassaqarnermut Pisortaqarfiup ataaniippoq Aatsitassaqarnermut Aqutsisoqarfik.

Siunertaq

Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik

Aatsitassanik Aqutsisoqarfiup Aatsitassanut inatsit naapertorlugu qinnuteqaatit akuersissutillu tunniunneqartut aquppai. Aatsitassanik Aqutsisoqarfik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik suleqatigilluinnarlugu aatsitassanik aqutsivoq.

2015-imut Aningaasanik Inatsit naapertorlugu ukiumut sulisussat 22-aasimapput, 2015-imili sulisut 17-iusimallutik.

Geologiimut Immikkoortoqarfik

Geologiimut Immikkoortortaarfik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup ataaniippoq qulaaluanillu geologinit misilittagaqarluartunik inuttaqarluni. Immikkoortortaqarfiup pingaarnertut suliassaraa nunap pissusia pillugu siunnersuineq nittarsaassinerlu, tassani siunertarineqarluni kalaallit inuiaqatigiivinut aningaasaqarnerannullu iluaqutaasussamik aatsitassanik aningaasaliisussanik siuarsaanissaq siunertarlugu. Nunap pissusaa pillugu siunnersuinermi ilaatinneqarput Naalackersuisut innuttaasunullu nunap pissusaanik ilisimatusarnermut tunngasunik siunnersuineq, matumani pingaartumik nunap pissusaanik nalilersuinermi misissuinernut atuinissamullu akuersissutinut tunngasuni apeqqutit, qinnuteqaatit, avammut tuniniaaneq, atungassarititaasut assigiissaakkat periaatsillu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Pingaarnertut suliassat

Geologimut Immikkoortortaarfik 2015-imi nittarsaassinernut arlalinnut Europamut, Asiamut Amerikallu Avannaanut sammitinneqartunut peqataavoq, tassani Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiormi aningaasaliisartut nunanit tamalaaneersut soqutiginninnerat anguniarneqarluni. Tamakku AMEBC Roundupimi Vancouverimi, PDAC Torontomi, Mines and Money Hong Kongimi aamma Londonimi, China Mining Tianjinimi, FEM Levimi, kiisalu Perthimi Kalaallit Nunaannut Ulloqartitsinermi ingerlanneqarsimapput.

Geologimut Immikkoortortaqarfimmi suliat pingaarnertit ilaat tassaasimavoq immikkoortortap iluani ilisimatusartullu avataaneersut suleqatigalugit ilisimatuussutsikkut suliniutit ingerlanneq. Suliniutit 2015-imi makku pilersinneqarsimapput:

- Geokronologidatabase nutaaq, qillerinernit paasissutissaasivik, ujaqqanik pinnerasaasiassarfiit paasissutissaasivik, nittartakkakkut mineral data portalimik (www.greenmin.gl) inerisaaneq
- kalaallit rubiniisa ilisarnaataannik nassuiaavik, paaanissamut asimi nalilersuinerit, Kujataani nunap pissusaata ineriartornera kiisalu Kitaata qeqqani Karrat kangerliumarnat ilanngullugit
- Kalaallit Nunaanni titaniumimik vanadiumimik paaanissamut nalilersuinerimi isumasioqatigiinneq
- uulia gassilu pillugit paasissutissaasivik nutaaq (GNPDR – www.greenpetrodata.gl)
- Baffinip Kangerliumarngani uuliamik gassimillu paaasinnaanermut nalilersuineq
- Qeqertarsuarmi-Nuussuarmi uuliamik gassimillu paaasinnaanermut nalilersuineq
- Suliffeqarfinnut minnernut paaanissamut tunngatillugu isumasioqatigiinnerit aatsitassarsiortunut minnernut inatsisit, aallartisaanerit, paaanerit, paaaviit, pinnerasaasiassat ilusilersuinerillu, oqallinnerit aatsitassarsiortunut minnernut aallartisaanerit tunngatillugu malittarisassanut aamma kalaallit pinnerasaasiassa uppersaasarsorneri kiisalu siunissami sulinissanut tunngasut

Ujarassiorit

Ujarassiorit, 1989-imi ingerlanneqarsimasooq, nuna tamakkerlugu ujarassiornermik soqutigisalinnut unammisitsineruvoq, Kalaallit Nunaanni inuit sumiikkaluartulluunniit ujaqqanik ujarassioritunut misissortikkusutaminnik akeqanngitsumik nassitsisinnaaffiat. 2015-imi nuna tamakkerlugu ujaqqanik misiligutit 697-it nassiunneqarput. Ujaqqanik nassiunneqartunit 162-it laboratoriami misissoqjissaagassanngorlugit nassiuteqqinneqarput.

Anguniakkanik naammassinnineq

Aatsitassarsiorneq

2014-imi Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinerit aningaasartuutit 236 mio kr. missaanniissimapput, 2013-imullu sanilliullugu 23 %-inik appararnerulluni. 2015-imut ujarlernerit aningaasartuutaasut 2016-ip qiteqqunnerani naatsorsorneqassanganneqarput.

2015-ip naanerani annikinnerusumik aatsitassarsiornermi akuersissuteqartut katillugit 43-t suliaqarput, taakkunanga kisermaassilluni annikinnerusumik aatsitassarsiornerisamut akuersissuteqartut 28-iupput aamma kisermaassinani aatsitassarsiornerisamut akuersissuteqartut 15-iullutik. 2015-imi ukiut siuliinut naleqqiullugu annikinnerusumik aatsitassarsiornerisamut soqutiginnittoqarneruvoq, aamma Aatsitassanut Aqutsisoqarfiup kisermaassilluni annikinnerusumik aatsitassarsiornerisamut akuersissutit 18-it kiisalu kisermaassinani aatsitassarsiornerisamut akuersissutit ataaseq tunniuppai. Kisermaassilluni annikinnerusumik aatsitassarsiornerisamut akuersissutinik qinnuteqaatit 14-it maannakkorpiaq suliarineqarput marlullu kisermaassinani annikinnerusumik aatsitassarsiornerisamut qinnuteqaatit.

2016-imi januaarip aallartinnerani atuinissamut akuersissutit arfinillit tunniunneqarput. Suliassat taakku tallimaasut tassaapput Maarmorilimmi aqerlumik/zinkimik paaaffik, Nerlerit Inaanni molybdæneqarfik, Seqinnersuusami olivenisiorfik, Isukasiani saviminisiorfik aamma

Qeqertarsuatsiaani rubinisorfik kiisalu Kangerlussuarmi anorthositimik paaanissamut 2015-imi atuinissamut akuersissummik tunineqartoq.

Qeqertarsuatsiaat eqqaanni rubinisorfik piaringajalerpoq 2016-illu aallartinnerani tunisassiulernissaa naatsorsuutigineqarluni. Hudson Greenland A/S 2015-imi anorthositimik Kangerlussuarmi paaanissamut akuersissummik tunineqarpoq. Sanaartorneq 2016-imi aallartinnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kuultisorfik Nalunaq Nanortallip eqqaaniittoq 2013-imi tunisassiorunnaarpoq, akuersissulli suli utertinneqanngilaq. Maarmorilimmi aqerlumik zinkimillu paaaviup pilerseqqinniarneqarnera unitsikkallarneqarpoq tamaani misissueqqissaartoqarluni. Malmbjergimi pilersaarummi molybdænip nunarsuarmi niuerfinni akisunerulernissaa utaqqineqarpoq olivinisorfilli matuneqarsimavoq akuersissutillu 2016-imi utertinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Isukasiani saviminisorfissaq Hong Kongimi ingerlatseqatigiiffimmit General Nicemit tiguneqarpoq. Sanaartornermi ingerlatsinermilu kalaallinik sulisoqarnissaaq nunatsinnilu suliffeqarfiit peqataatinneqarnissaa qulakkeerniarlugu Impact Benefit Agreement (IBA-mik isumaqatigiissut) pillugu 2015-imi isumaqatiginninniartoqarpoq. Isumaqatiginninniarnert 2016-ip aallartinnerani piginnittunut nutaanut naammassineqarsimanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Tanbreez Killavaat Alannguanni Narsap Qaqortullu akornanniittumi 2013-imi eudialytimik paaanissamut (zirconium aatsitassallu qaqutigoortut) qinnuteqarpoq. Qinnuteqaat taanna aamma tusarniaassutigineqareerpoq suliarineqaleruttorlunilu.

Ironbark 2015-imi aqerloq/zink-imik Citronen Fjordimi Tunup Avannaarsuaniittumi paaanissamut qinnuteqarpoq. Qinnuteqaat 2015/16-imi tusarniaassutigineqarpoq 2016-illu aasaanerani naammassillugu suliarineqarsimanissaa naatsorsuutigineqarluni.

Greenland Minerals and Energy A/S 2016-ip aallartinnerani Kuannersuarni Kujataaniittumi aatsitassanik qaqutigoortunik uranimillu paaanissamut qinnuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Kulbrintinik ujaasineq

Ikummatissanut tunngatillugu killiffik tassaavoq 2015-imi misissueqqissaarnissamut atuinissamullu 18-nik akuersissuteqartoqarsimanera. Misissueqqissaarnissamut atuinissamullu akuersissutit arfineq marluk utertinneqarnissaa qinnutigineqarpoq. Utertitsinerit misissueqqissaarnemik suliaqarfiup pissusissamisoortumik ineriartorneratut isigineqassapput.

Aatsitassanut Aqutsisoqarfiup pilersaarutigaa nutaamik qinnuteqartitsinissaaq, tassani neriuutigineqarpoq misissueqqissaarnissamut atuinissamullu akuersissutit amerlassusiisa allanngujaatsuunissaa. Qeqertarsuarmi Nuussuarmilu nunaminertanut pingasunut maanna qinnuteqaqqusisoqarpoq. Tassunga qinnuteqarfissaq 15. december 2016-imut killeqarpoq.

Tunumi 2015-imi uuliasiortoqarpoq. Tunup Imaani 2D-mik qinnguartaaneq aasakkut ingerlanneqarpoq. 2D-mik qinnguartaanermi paasissutissat 2011-2014-imi tamaani paasissutissanik katersinernit malitseqartitsineruvoq.

Kalaallit Nunaanni kulbrintimik misissuineranut aningaasartuutit ataatsimut 2014-imi USD 27 mio.-ingajaasimapput (DKK 180 mio. missaat 5. februar 2016-imi aningaasat nalingi aallaavigalugit). 2015-imut ujarlernermit aningaasartuutaasut 2016-ip qiteqqunnerani naatsorsorneqassanganneqarput.

Qinnuteqartitsinerit

2014-imi uuliamik gassimillu misissueqqissaarnissamut atuinissamullu akuersissutinik marloriarluni qinnuteqartitsisoqarpoq, qinnuteqartitsinerit taakku marluusut ammasumik periarfissiissutaallutik.

Qinnuteqaaqquissutip aappaa Kitaata Kujataani sinerissap avataaniippoq. Qinnuteqarfigineqartussallu aappaa Tunumi Nerlerit Inaanni inissisimalluni. 2015-imi januaarip qeqqani qinnuteqaatit unammisut marluk Jameson Landip nunataaniittunut marlunnet avitassanut qinnuteqartoqarpoq. Qinnuteqaatit marluk nalilersorluareerlugit aalajangiunneqarpoq akuersissutit marluk ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni nalunaarsugaasumut Greenland Gas & Oil A/S-imut tunniunniarlugit. Akuersissutit marluk tamarmik juni 2015-imi nalunaarutigineqarput.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ineqarnermut, sanaartornermut attaveqarnermullu suliassanik pingaarnertut allaffissorneq, pilersaarusioneq aqutsinerlu ingerlappai.

Naalackersuisoqarfik Aqutsinermut Allattoqarfeqarpoq, Sanaartornermut immikkoortortaqarfeqarluni aamma Sanaartornermut Oqartussaqaarluni, Najugaqarfinnut Illuutinullu immikkoortortaqarfeqarluni kiisalu Attaveqarnermut immikkoortortaqarfeqarluni.

1. maj 2015 tikillugu Naalackersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermut immikkoortortaqarfimmiippoq. Aaqqissuusseqqinnerup kinguneranik aningaasanut inatsimmik suliaqarneq, missingersuusioneq naatsorsuuserinerlu Pisortat Allattoqarfiannut aamma Sanaartornermut Aserfallatsaalinermullu Aningaasaateqarfimmut nuunneqarpoq.

1. juli 2015 tikillugu Sanaartornermut immikkoortortaqarfiup Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannut aserfallatsaaliineq akisussaaffigaa. Aserfallatsaaliinissamut allattoqarfik immikkut ittoq LH Siunnersorti ApS-imut suliassanngortinneqarpoq.

Mittarfeqarfiit taassuma ataaniippoq suliassaqaarfiillu eqqarsaatigalugit aktiaatileqatigiiffiit tulliuuttut naalackersuisoqarfimmut atapput: A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Illuutileqatigiiffik Illuut A/S, Tele Greenland A/S (aamma post), Royal Arctic Line A/S kiisalu Sikuki Nuuk Harbour A/S.

Siunertaq

Anguniakkat

Naalackersuisup Naalackersuisullu oqartussaaffimmut tunngatillugu aalajangiiffigisassaannut tunngavissaq pilersissavarput aamma ineqarnermut sanaartornermullu atugassarititaasunik ineriartortitseqataassaagut.

Takorluukkat

Naalackersuisoqarfiorusuppugut ullormut suliassanik naalackersuinikkullu anguniakkanik naammassinninnissamut piginnaasaqarluartutut ilisarnaatilittut.

Naalackersuisoqarfimmi naleqartitat: suliamut tunngasunik sulineq piginnaasallu, peqataatitsineq akisussaassuseqarnerlu, tigussaasunik iliuuseqarnikkut naammassisat.

Pingaarnertut suliassat

Naalackersuisoqarfiup suliassai pingaarnerit makkuupput:

- Naalackersuisunut, Inatsisartunut, kommuninut, innuttaasunut soqutigisaqaqatigiinnullu allanut atatillugu Naalackersuisup sullinneqarnissaa
- Maanna siunissamilu unammilligassat qaffasissumik piginnaasaqarfialugit misissoqqissaarneqarnissaat
- Ilisimasaq suliamut attuumassuteqartoq aallaavigalugu ingerlaavartumik siunnersuusiortarnissaq isumassarsiortarnissarlu
- Suliaqartut oqaloqatigisarneri suleqatiginerilu aallaavigalugit aaqqiissuteqartarnissaq
- Naalackersuinikkut aalajangikkanik malitseqartitsarnissaq
- Suliaqarfiit akimorlugit suliassat paasisimasaqarluartumik oqimaaqatigiissumillu naammassineqarnissaat
- Kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni ingerlatsinermi suliassanik isumaginninnissaq
- Naalackersuisup suliassaqaafiata sunniuteqarluarnissaanik nutaaliaanissaanillu qulakkeerinninnissaq.

Aqutsisoqarnermi Allatseqarfik naalackersuisoqarfimmut tamarmiusumut kiffartuussiviuvoq sulisoqarfiullunilu, ilaatigut Naalackersuisumik naalackersuisoqarfimmilu pisortamik kiffartuussisarlu. Naalackersuisoqarfiup missingersuutai naatsorsuutaalu allattoqarfiup akisussaaffigai naalackersuisoqarfimmilu aningaasanut inatsimmik suliaqarnermik ataqaqatigiissaarisuulluni.

Sanaartornermut Immikkoortortaqaarfik Namminersorlutik Oqartussat sanaartortitsisorivaat Namminersorlutillu Oqartussani naalackersuisoqarfinnut allanut siunnersuisoralugu. Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik aamma Illuutinut Oqartussaaffik immikkoortortaqaarfimmi tassani aamma inissisimapput.

Najugaqarfinnut Illuutinullu immikkoortortaqaarfiup pingaarnertut isumagisarpai ineqarnermut tunngatillugu periusissiorneq, sillimmasiinerit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat illuutissaannik pisisarneq illuutaannillu tuniniaasarneq.

Attaveqarnermut immikkoortortaqaarfiup akisussaaffigai imaatigut silaannakkullu angallannermi, allakkeriveqarnermi nalunaarasuartaateqarnermilu kiisalu qitiusumik umiarsualivinnik oqartussaannermi oqartussaasutut ineriartortitsisutullu suliassat.

Sulisut amerlassusissaat sulisullu

2015-ip naanerani 26-it atorfeqarput atorfiillu 18-it inuttaqaratik.

Anguniakkanik naammassinnineq

Aqutsinermut allattoqarfiup pingaarnertut anguniagai piviusorsiorpuupput aamma tamarmik naammassineqarput. Sanaartugassanut immikkoortortaqaarfiup aamma Illuutinut Oqartussaaffiup pingaarnertut anguniagai piviusorsiorpuupput aamma tamarmik naammassineqarput. Immikkut eqqaaneqarsinnaavoq AI2015-imut sanaartornermik aningaasaleeriaatsit marlunnut avinneqarnikumik periaatsimik atuisoqalermit, tassani pilersarusiorneq nukittorsarniarneqarpoq, taamaalilluni sanaartugassanut suliniutit pitsaannerusumik ingerlanneqarniassammata aserfallatsaaliinermillu suliassat LH Siunnersorti ApS-imut tunniunneqarlu. Illuliortiternermi Oqartussat ilaatigut suliarisimavaat sanaartornermi misilittakkanik aaqqiissuussinermik pilersitsineq, radon pillugu ilitsersuut, sanaartornermi malittarisassanut tunngasunik inerisaalluni suliniutit, akiliutinut aalajangersaasarnermi nalunaarusiaq nutaaq, droneteknikkimik

atuutilersitsineq, taanna nakkutilliinermi atortussiaavoq, kiisalu sanaartornermi annerusumut atatillugu kommunip suliarinninneranut ikiorsiineq.

Najugaqarfinnut Illuutinullu immikkoortortaqarfimmi immikkut eqqaaneqarsinnaavoq najugaqarfiit pillugit naalackersuinikkut isumasioqatigiisitsisoqarmat, inissiat kommuninut nuunneqarnissaannut isumaqatiginninniarnertit ingerlallutik, ilaatigut Tasiilami Ittoqqortoormiinilu inissiat 2015/16-imi nikinnermi Kommuneqarfik Sermersuumut nuunneqarsimallutik, kiisalu Naalackersuisut Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannut tamanut immikkoortunut pilersaarutiniq suliaqarlutik aallartitsisimallutik.

Attaveqarnermut Immikkoortortaqarfiup pingaarnertut anguniagai piviusorsiortuupput aamma tamarmik naammassineqarput.

Aningaasaqarnikkut anguniakkanik naammassinnineq:

Immikkoortortaqarfiit tamarmik missingersuutit malissimavaat aamma suliassat ukiumut aningaasaliiffigineqartut naammassineqarput / anguneqarput.

Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik

Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfiup uku oqartussaaffigai: avatangiisit, pinngortitaq, nukissiuutit, silap pissusaa, inatsiseqartitsineq kiisalu qatserisartoqarneq, upalungaarsimaneq qaartiterutinullu tunngasut. Naalackersuisoqarfik Aatsitassanik suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmut, Pinngortitaleriffimmut Nukissiorfinnullu naalackersuinikkut oqartussaasuvoq.

Naalackersuisoqarfik imatut aqqissuussaavoq:

- Sullissineq, Aningaasaqarneq Sulisullu Immikkoortortaqarfiat
- Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Immikkoortortaqarfik:
- Avatangiisinut upalungaarsimanermullu immikkoortortaqarfik
- Aatsitassanik Suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Siunertaq

Naalackersuisoqarfiup suliassarai Naalackersuisumut naalackersuinikkut allaffissornikkullu ikiunneq, kiisalu Naalackersuisut Inatsisartullu pingaarnertut anguniakkat naalackersuisoqarfiullu suliassaqarfiisa naalackersuinikkut anguniagaasa aalajangiinerisalu piviusunngortinnissaat.

Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Immikkoortortaqarfik:

Naalackersuisoqarfiup pinngortitamut, silap pissusaanut nukissiuuteqarnermullu oqartussatut inerisaanermullu suliassat isumagisarai. Immikkoortortaqarfik Nukissiorfinnut pingaarnertut oqartussaavoq, aamma innaallagissamut, imermut ungasianiillu kiassaanermut akinik aalajangersaasarpoq. Nukissiuutiniq sipaarutaasinnaasunik suliniutit siuarsarneqarput, nukissiuutiniq ataavartunik atuneq nukissiornermillu pilersuinermik ineriartortitsineq, ilaatigut erngup nukiinik nukissiorfiup pilersinneqarnera, Kalaallit Nunaani nukissiuutiniq mingutsitsinngitsunik anguniagaqarnermut atatillugu. Nukissiuutiniq ataavartunik, nukissiuutiniq pitsannorsaanerni silallu pissusaanut suliniutiniq ineriartortitsinissamut aningaasaliisoqartarpoq(VEK-puljen).

Immikkoortortaqriffutaaq aqutarai pinngortitamik illersuinissaq pillugu inatsit, pinngortitami immikkoortut immikkut ulorianartorsortut eqqissisimatinneqarnissaat aqunneqarnissaallu, tassunga ilanngullugit Ilulissat Kangerluani nunarsuarmiunut kingornutassiaq, Kalaallit Nunaata avannaarsuani kangianilu Nuna Eqqissisimatitaq aamma Kalaallit Nunaata inoqanngitsortaani ilisimasassarsionnissat suliqaarnissallu akuersissutigineqartarneri. Uumasut nungutaanissaminut navianartorsortut (CITES) pillugit Washingtonimi isumaqatigiissut naapertorlugu sulianik sullissineq aamma isumagineqartarpoq.

Silap pissusaanut tunngatillugu suliassaqriffimmi immikkoortortaqriffik nuna tamakkerlugu gassinik kissatsitsiartortunik annikillisaanermik ineriartortitsisuuvoq piviusunngortitsisarlu. Nuna tamakkerlugu silap pissusaanut nalimmassarniarnermut Naalackersuisoqriffik ataqatigiissaarisuuvoq. Kalaallit Nunaanni silaannaap allanngoriartorneranut tunngatillugu qaammarsaaneq sulissutigineqarpoq, ilaatigut nittartagaq una aqutugalugu www.climategreenland.gl.

Naalackersuisoqriffiup 2015-imi suliniutigaa Justitsministeriup aamma Social- og Indenrigsministeriup Inatsiseqartitsinermut Ilaqutareeqarnermullu tunngasunik inatsisitigut pitsanngorsaanaannut salliutitsinissaat anguniarlugu. Inatsiseqartitsinermut Ilaqutareeqarnermullu suliassaqriffinni susassaqriffut attaviisa nukittorsarnissaat sammeneqarpoq, pingaartumik Justitsministeriami Atlantikup Avannaani suleqatigiit kiisalu Social- og Indenrigsministeriami sulisut pingaarnert. Inuit pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini allattoqarneq aamma isumagineqarpoq kiisalu suliassat, saaffiginnissutit tusarniaanerillu amerlasuut.

Anguniakkanik naammassinnissimanermut nalilersuineq; Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Immikkoortortaqriffik:

Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Immikkoortortaqriffiup 2015-imi anguniakkanik naammassinnissimaneq annerusutigut iluarisimaarpaa.

Siunissami: Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Immikkoortortaqriffik:

Silap pissusiinut, Nukissiuuteqarnermut, Pinngortitamut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Immikkoortortaqriffiup aalajangerpaa 1. februar 2016 aallarnerfigalugu silap pissusaanik suliqaartoq ataaseq nukissiornermut suliqaartinneqalerpoq, 2016-imi nukissiuutinik suliqaarnermi annertuumik suliassaqaartoqarneranik naatsorsuuteqarneq peqqutaalluni.

Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu tunngasut

Avatangiisinut upalungaarsimanermullu immikkoortortaqriffiup pingaarnertut isumagisarai avatangiisinut upalungaarsimanermullu tunngasut pillugit allaffissorneq, pilersaarusiorneq aqutsinerlu.

Avatangiisinut tunngasutigut Naalackersuisut anguniagaraat avatangiisit ullutsinnut naleqquttumik mingutsitsinermut illersorneqartarnissaasa qularnaarneqarnissaat. Anguniagaavoq inuiaqatigiit ineriartornerat annertunerujartuinnartumillu suliffissuit atugaalernerat sunniutilimmik avatangiisit illersorneqarnerannik malitseqartinneqassasut, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni tunisassiornermi nukissat atorneqarnerat atuinerlu avatangiisinut tunngatillugu sapinngisamik pitsaanerpaamik pissalluni kiisalu inuit pilersitaannik avatangiisinik mingutsitsineq minnerpaanngortinneqassalluni.

Illoqarfiit nunaqarfiillu eqqaanni avatangiisinik illersuineq sapinngisamik kommunit suleqatigalugit pissasoq.

Kalaallit Nunaata suliassaqarfik upalungaarsimanermut tunngasoq akisussaaffigaa. Tassa oqartussaasut ulluinnarni nalinginnaasumik ingerlatsinermut akisussaasut aamma akisussaaffigaat suliaraqarfiup ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu ingerlanneqarsinnaanera. Taamaammat Naalackersuisut upalungaarsimanermut tunngatillugu anguniagaraat suliassat upalungaarsimanermut tunngassuteqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik isumagineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Suliassaqarfik; Avatangiisinut sillimaniarnermullu immikkoortortaqarfik

Avatangiisinut tunngassuteqartut iluini suliassaapput eqqagassat pilersaarusrifigineqartarnerat, imikup sularineqartarnera, suliffeqarfiit mingutserisartut avatangiisitigut akuersissuteqarfigineqartarnerat, imermik imerneqartartumik pilersuinerumut nakkutilliineq akuersissuteqartarnerlu, imermut imerneqartartumut killiliussani ingerlatanut immikkut akuersissuteqartarneq, poortuutissat, nunami mingutsitsineq kiisalu imartat avatangiisaat - tamatuma saniatigut aamma avatangiisit pillugit upalungaarsimanissaq nunanillu tamalaanik suleqateqarneq.

Upalungaarsimanermut tunngassuteqartut iluini suliassaapput inatsisit, najoqqutassiorneq, nakkutilliineq, qatserinermut qaartiterutinullu suliaraqarfiup iluani ilinniartitaaneq paasissutissiisarnerlu, Qatserinermut Atuarfik pillugu ataatsimiititaliami peqataanissaq, kommunini annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq pillugu ilinniarsimanikkut qaffasissutsimik nakkutiginninneq kiisalu Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuarmut allattaaneq - tassunga ilanngullugu Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliarsuaq suleqatigalugu sungiusarnerit inerisaanerillu.

Avatangiisinut sillimaniarnermullu immikkoortortaqarfimmi sulisut amerlassusaat

Avatangiisinut sillimaniarnermullu immikkoortortaqarfimmi piffissap ilaani sulisut atorfiit tamakkernagit sulisorineqartarsimapput.

Avatangiisinut sillimaniarnermullu immikkoortortaqarfimmi anguniakkat naammassinerannut naliliineq

Avatangiisinut tunngatillugu suliniutit anguneqarsimapput. Eqqakkanik passussisarneq pillugu pilersaarut Naalackersuisut 2015-imi akuersissutigaa. Immikkoortortaqarfiup suliniut Qujanaq aamma ingerlassimavaa.

Upalungaarsimanermut tunngatillugu anguniakkat naammassineqarput. 2015-imi nakkutilliinerit sularineqartussatut anguniakkanit amerlanerujussuit naammassineqarsimapput. 2014-imi nakkutilliivigineqanngitsoornikut allaat 2015-imi naammassineqarput. Akuersissutinik tunniussinerni akuersinernillu akiliutinik isertitat missingersuutigineqartunit 50.000 kr.-nit amerlanerupput.

Siunissamut

Avatangiisinut Upalungaarsimanermullu atorfiit 2016-ip ingerlanerani tamakkerlugit inuttalerneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfik:

Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup siunertaraa aatsitassarsiornermi pinngortitap, avatangiisit silallu pissusaata illersorneqarnissaat. Aatsitassat pillugit inatsit aatsitassarsiornermut atatillugu avatangiisinik illersuinissamut piunasaqaatinik annertuunik aalajangersaga qarpoq, tassunga ilanngullugu pinngortitamik atuinerni tamani avatangiisinik misissuisarnissamut tunngassuteqartut.

Suliassa qarfik; Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfik:

Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup aatsitassanut inatsit tunngavigalugu oqartussaasutut ineriartortitsinermullu suliassat isumagisarai kiisalu malittarisassanik suliqaqartarluni. Aqutsiso qarfiup Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuiso qarfik peqatigalugu Kalaallit Nunaanni Aatsitassanut oqartussaaffigaa, taanna aatsitassanut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit pivoq.

Aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 77.01.02 Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup isumagisaraa, ilaatigut aqutsiso qarfimmik ingerlatsinermut tunngasoq ilaatigullu aatsitassarsiornermi avatangiisinik naleqqussaasarnermut suliaticut tunngavissat ineriartortinniarlugit suliniutinut atugassiissutinut tunngasoq.

Aatsitassanut oqartussaaffiup iluani Aatsitassanut Aqutsiso qarfimmik suleqateqarnerup saniatigut aatsitassat pillugit inatsimmi aalajangersagaavoq, Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup aalajangiinermini arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit aallaavigisassagai. Tamanna tunngavigalugu Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup oqartussatut inerisaasutullu suliassai pillugit Pinngortitaleriffik DCE-lu qanimut suleqatigiipput.

Anguniakkanik naammassinninnermut naliliineq; Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfik

Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup aatsitassarsiornermi suliniutit qinnuteqaatillu pillugit sulianik sukkaasumik pitsaasumillu suliarinninissaq pingaartippaa. Anguniakkat naammassineqarluartutut nalilerneqarpoq, tassami Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup akissuteqarnissamut piffissaliussat attattarmagit, tamannalu susassa qartunit pitsaasumik utimut nalunaaruteqartarneranni takuneqarsinnaavoq. Aamma ilisimatuussutsikkut tunngaveqarluni ineriartortitsinerit Avatangiisinut Aqutsiso qarfimmut saaffiginnittoqareerneratigut Pinngortitaleriffimmit DCE-millu suliarineqartut pillugit anguniagassat naammassilluarneqarsimapput.

Siunissami; Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfik

Aatsitassanik Suliassa qarfinnut Avatangiisinut Aqutsiso qarfiup 2016-imi naatsorsuutigaa nunami sinerissap timaani uuliasiornermut suliariumannittussarsiuussinissamut atatillugu immikkut ulapputeqarnissani naatsorsuutigaa.

Kukkunersuiisup attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

Inatsisartunut

Ukiumut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaat

Nunatta karsiata ukiumi naatsorsuiffimmi 1. januar – 31. december 2015 ukiumut naatsorsuutai taak-kununnngalu ilanngussat, aqutsisut oqaaseqaataanik nalunaarummik, naatsorsuusioriaaseq atornerqartoq pillugu nassuiaammik, ingerlatsinermi naatsorsuutininik, oqimaaqatigiisitsinernik, aningaasaatit nikerar-nerisa nassuiaataannik, innersuutininik pisussaaffillu pillugit nassuiaatinik imallit kiisalu naatsorsuutit pillugit nassuiaatit immikkut ilanngussat kukkunersiorsimavavut. Ukiumut naatsorsuutit suliarineqar-put Namminersomerullutik Oqartussani naatsorsuuseriveqarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit.

Ukiumut naatsorsuutit pillugit Naalakkersuisut akisussaaffii

Naalakkersuisut akisussaaffigaat ukiumut naatsorsuutit eqqortumik takutitsisut suliarissallugu, tassa ima isumaqarluni kukkunernik amigaatinillu malunnaatilinnik imaqanngitsunik, Namminersorerullu-tik Oqartussani naatsorsuuseriveqarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit. Aammattaaq imminut misissortarneq Naalakkersuisut akisussaaffigaat, tamanna ukiumut naatsorsuutit pingaar-tilinnik paasissutissiinerlunningsut suliarineqarnissaani pingaarutilittut Naalakkersuisunit isigineqar-mat, paasissutissiinerlunneq unneqqaserlunnikkut piaarinaatsoornikkulluunniit saqqummiunneqaralu-arpak, kiisalu naatsorsuusioriaatsimik toqqaanermi atuinermilu naatsorsuutininik ingerlatseriaatsip naa-pertuutuuneranik aamma naatsorsuuserinermi naliliineq pissutsinut piviusunut naapertuuttumik inger-lanneqarnersoq.

Kukkunersuiisup akisussaaffia

Uagut akisussaaffigaarput ukiumut naatsorsuutit pillugit inerniliinissaq, kukkunersuiisimanerput toq-qammavigalugu. Kukkunersuiisimanerput ingerlassimavarput kukkunersuiineq pillugu nunat tamalaat najoqqutassaat naapertorlugit, kukkunersuiineq pillugu kalaallit inatsisaannik ilaartukkanik. Taakku piumasagaatit arivaat pissuserissaarnissamut piumasagaatit naapertuutsissagivut, kiisalu kukkunersuii-nissarput piareersarlugulu ingerlatissagippuk ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik paasissutissiiner-lunninnissaat annertuumik qularnaarniarlugu.

Kukkunersuiineq tassaavoq kisitsisit paasissutissallu ukiumut naatsorsuutini allanneqarsimasut upper-narsarneqarnissaannut iliuuseqarneq. Periutsit toqqarneqartut kukkunersuiisussap naliliinera aallaavi-galugu toqqagaappuk, tassunga ilanngullugu ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik paasissutissiiner-

lunnissaannut aarlerinaatit naliliiffigineri, paasissutissiinerlunneq unneqqaserlunnikkut piaarinaatsoornikkulluunniit saqqummiunneqaralarpat. Aarlerinaatit naliliiffiginerini kukkunersiuisup imminut misissortarnerit, ukiumut naatsorsuutit eqqortumik takutitsisut suliarinnissaannut naleqquttut nalilersortarpai. Tassani siunertaavoq kukkunersiueriaatsit atorneqartussat pissutsinut atugarineqartunut naapertuuttut ilusilersorneqalernissaat, taamaattorli imminut misissortarnerup sukumiissusia pillugu inerniliinissaq siunertarinagu. Aammataaq kukkunersiuerup siunertaraa naatsorsuusiaaseq Naalakkersuisut toqqagaat naleqquttuunersoq, Naalakkersuisut naatsorsuutitigut nalilersuinerat naapertuunersoq kiisalu ukiumut naatsorsuutit ataatsimut saqqummiunneqarneri isummerfigissallugit.

Isumaqarpugut kukkunersiunitsinni uppersakkavut naammattut inerniliinissatsinnullu toqqammavigissallugit naleqquttut.

Kukkunersiunitsinni immikkut mianersoqqussutissaqanngilagut.

Inerniliineq

Isumaqarpugut ukiumut naatsorsuutit Nunatta karsiata pigisaanik, akiitsuunik 31.12.2015-milu aningaasarsiornikkut killiffianik eqqortumik sutigut tamatigut takutitsisut, tassa imaappoq kukkunernik amigaatinillu malunnaatilinnik ilaqaratik, Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit suliarineqarsimallutik.

Kukkunersiueq pillugu immikkut paasissutissiineq

Namminersorlutik Oqartussat, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani naatsorsuuseriveq pillugu Inatsisartut inatsisaanni piimasagaataasut naapertorlugit, ukiumi naatsorsuiffimmi 2014-mi ingerlatsineri naatsorsuutini assigisaannilu, 2015-mi missingersuutit akuerisaasut sanilliussassatut ilanngussimavaat. Kisitsisit sanilliussassat taakku kukkunersiorneqarsimangillat.

Nuuk, ulloq 4. maj 2016

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
kukkunersiuisartoq
naalagaaffimmit akuerisaq

Bo Colbe
kukkunersiuisartoq
naalagaaffimmit akuerisaq

**2015-IMI ANINGAASALIISSUTIT / ANGUSAT MIO.
KORUUNINGORLUGIT**

Allakkiaq	Aningaasaliissutit	Naatsorsuutit	Nikingassut
Isertitassatut aningaasaliissutit			
Isumaqatigiissutigalugit isertitat	-4031	-4039	8
Toqqaannartumik akileraarutit	-1037	-1112	75
Toqqaannanngitsumik	-920	-907	-13
Aningaasaliissutigineqartunut	-296	-306	10
Taarsigassarsianut akilersuutit	-154	-153	-1
Isertitat allat	-79	-79	0
Isertitassatut aningaasaliissutit	-6518	-6596	78
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit			
Allaffissorneq	643	619	24
Ilaqutariit	66	64	1
Peqqinnissaqarfik	1276	1281	-5
Ilinniartitaaneq il.il.	553	542	11
Suliffeqarfiit namminersortitat	-13	-13	-
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq,	41	41	0
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	126	121	5
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit	2692	2656	37
Aningaasaliissutit inatsisitigut			
Ilaqutariit	681	650	31
Peqqinnissaqarfik	0	0	0
Ilinniartitaaneq	346	345	1
Ineqarnermut tunngasut	2	2	0
Aningaasartuutit inatsisitigut	22	13	9
Aningaasaliissutit inatsisitigut	1051	1010	41
Tapiissutitut aningaasaliissutit			
Allaffissorneq	14	14	0
Ilaqutariinneq Peqqissuserlu	13	-0	14
Kulturi ilinniartitaanerlu	335	324	11
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq,	203	196	7
1 Kommunitut tapiissutit	1296	1296	-
2 Kiffartuunneqarnissamik	238	237	1
Tapiissutit allat	98	88	10
Tapiissutitut aningaasaliissutit	2196	2154	43
Sanaartornermut aningaasaliissutit			
Ilaqutariinneq Peqqissuserlu	28	28	-
Ilinniartitaaneq il.il.	253	253	-
Pisortanit suliarineqartut il.il.	126	126	-0
Ineqarnermut tunngasut	171	166	5
Sanaartornermut aningaasartuutit	24	16	8
Sanaartornermut aningaasaliissutit	601	589	12
Ukiumi IST-mi angusat	22	-188	210
Ukiumi IS-imi angusat	73	- 137	210

**UKIUNI KINGULLERNI PINGASUNI ANGUSAT MIO.
KORUUNINNGORLUGIT**

Allakkiaq	2013	2014	2015
Isertitassatut aningaasaliissutit			
Isumaqatigiissutigalugit isertitat	-3976	-3967	-4039
Toqqaannartumik akileraarutit	-1051	-1027	-1112
Toqqaannanngitsumik akileraarutit/akitsuutit	-824	-936	-907
Aningaasaliissutigineqartunut ernialiusat	-406	-390	-306
Taarsigassarsianut akilersuutit	-208	-252	-153
Isertitat allat	-59	-59	-79
Isertitassatut aningaasaliissutit	-6524	-6630	-6596
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit			
Allaffissorneq	594	599	619
Ilaqutariit	185	61	64
Peqqinnissaqarfik	1232	1271	1281
Ilinniartitaaneq il.il.	526	540	542
Suliffeqarfiit namminersortitat	-13	-13	-13
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	64	60	41
Ingerlatsinermut aningaasartuutit allat	139	141	121
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit katillugit	2727	2660	2656
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat			
Ilaqutariit	645	648	650
Peqqinnissaqarfik	-	-	0
Ilinniartitaaneq	320	342	345
Ineqarnermut tunngasut	2	2	2
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat allat	17	17	13
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat katillugit	984	1.008	1.010
Tapiissutit aningaasaliissutit			
Allaffissorneq	16	15	14
Ilaqutariinneq Peqqissuserlu	10	10	-0
Kulturi ilinniartitaanerlu	317	326	324
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	163	178	196
1 Kommunitut tapiissutit	1146	1289	1296
2 Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit	262	267	237
Tapiissutit allat	230	135	88
Tapiissutit aningaasaliissutit katillugit	2145	2220	2154
Sanaartornermut aningaasaliissutit			
Ilaqutariinneq Peqqissuserlu	56	50	28
Ilinniartitaaneq il.il.	162	243	253
Pisortanit suliarineqartut il.il.	175	186	126
Ineqarnermut tunngasut	248	365	166
Sanaartornermut aningaasartuutit allat	-44	51	16
Sanaartornermut aningaasaliissutit katillugit	597	896	589
IST-p inernera	-71	154	-188
IS-imi angusat	-78	222	- 137

**SUUNERINUT AGGUATAARLUGIT ANGUSAT NAATSORSORNERAT MIO.
KORUUNINNGORLUGIT**

	2013	2014	2015
ISERTITAT			
Akileraarutit akitsuutillu	-1892	-1980	-2053
Danmark-imit EU-millu nuussinerit	-3965	-3934	-4029
Isertitat allat	-551	-719	-741
ISERTITAT KATILLUGIT	-6407	-6634	-6823
INGERLATSINERMUT ANINGAASARTUUTIT			
Aningaasarsiat	1610	1635	1685
Assartuinnermut aningaasartuutit	241	249	266
Nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisinerit	1400	1386	1372
Ukiut akornanni nuussinerit	-2	48	-9
Suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. tapiissutit	1706	1755	1732
Kommuninut tapiissutit	1193	1345	1359
Annaasatigut isumakkeerinerit	47	43	59
INGERLATSINERMUT ANINGAASARTUUTIT KATILLUGIT	6196	6461	6466
SANAARTORNEQ ANINGAASALIINERILLU			
Sanaartukkatigut aningaasartuutit (sanaartukkanut aningaasaliissutit ingerlatsinermut nuunneqartut)	190	384	375
Ernianit isertitat	-401	-370	-288
Ernianut aningaasartuutit	20	15	19
SANAARTORNEQ ANINGAASALIINERILLU KATILLUGIT	-191	29	107
UKIUMI ANGUSAT	-403	-144	-250
NIKINGASSUTAASUT			
Taarsigassarsisitsineq	302	248	47
NIKINGASSUTAASUT KATILLUGIT	302	248	47
SULIFFEQARFINNI ANINGAASALIINERIT			
Piginneqataassutit	30	50	15
SULIFFEQARFINNI ANINGAASALIINERIT KATILLUGIT	30	50	15
IST-mi ANGUSAT	-71	154	-188
Taarsigassarsisitsinerit ilanngaaseereerluni			
Royal Greenland A/S	50	100	-
Kommunit	-15	-8	2
Nukissiorfiit	-42	-24	49
Katillugit	-7	68	51
IS-IMI ANGUSAT KATILLUGIT	-78	222	- 137

31.12.2015-IMI KILLIFFIK MIO. KORUUNINNGORLUGIT

Allakkiat	2014	2015
Aningaaserivinni karsimilu uninngasuutit	717	784
Pappiaqqat nalillit (obligationit)	469	509
3 Aningaasaatit tigorianaanaat aningaasaateqarfiillu aningaasaataat	1186	1293
4 Suliffeqarfinnut akiligassat	98	106
5 Suliffeqarfinnut taarsigassarsiarititat	2319	2270
6 Boligstøtte-mut taarsigassarsisitsinerit	667	717
7 Taarsigassarsiarititat allat	209	216
8 Pissarsiassat allat	1189	1374
Pissarsiassat	4482	4682
9 Suliffeqarfiit namminersortitat	-	-
10 Piginneqatigiissutit il.il.	2827	2842
Suliffeqarfinni aningaasaliinerit	2827	2842
PIGISAT	8495	8817
4 Suliffeqarfinnut akiligassat	-	-
11 Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat	1240	1340
12 Akiitsut sivisuumik akilersugassat	600	574
Akiitsut	1840	1913
13 Sanaartornermut Iluarsaassinermullu Aningaasaateqarfik	1090	1010
Akiitsut allat	1090	1010
15 Konto oqimaaqatigiissitsiviusoq	5566	5894
AKIITSUT	8495	8817

**AKILIISINNAASSUTSIMIK NAATSORSUINEQ MIO.
KORUUNINGORLUGIT**

	2014	2015
Ingerlatsinermit angusat	144	250
Sanaartornermut aningaasaliissutini aningaasartuutit allanneqarsimasunik utertitsineq	384	375
Suliffeqarfinit pisussaaffeqatigiinnikkut nikingasoorneq (pissarsiassat)	-15	-9
Pissarsiassani allani nikingasoorneq	-426	-185
Suliffeqarfinit pisussaaffeqatigiinnikkut nikingasoornerit (akiitsut)	-20	-
Akiitsuni sivikitsumik taarsersugassani nikingasoornerit	181	100
Ingerlatsinermit akiliisinnaassuseqarneq	248	532
Ukiumi sanaartornermut aningaasaliissutinit ingerlatsinermit allanneqarsimasut	-384	-375
Sanaartornermut Iluarsaassinernullu Aningaasaateqarfimmi nikingasoornerit	470	-80
Taarsigassarsisitsinerni sivisuumik taarsersugassani takkuttut	-248	-8
Nalimmassaanerit allat	10	79
Piginnittutut pigisani takkuttut	-50	-15
Aningaasaliissutinit akiliisinnaassuseqarneq	-202	-400
Akiitsuni sivisuumik taarsersugassani nikingasoornerit	-	-26
Aningaasaliinernit akiliisinnaassuseqarneq	-	-26
Ukiumi akiliisinnaassuseqarnerup sunniutaa	46	107
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	1139	1186
Ukiup naanerani uninngasuutit	1186	1293

ALLAKKIAT - ANINGAASAT TAMAASA MIO. KORUUNINGORLUGIT

1 Kommunit il.il. tapiissutit	2013	2014	2015
IT-mut kommuninit illuartitat	3	3	2
Kommune Kujalleq	162	185	199
Kommuneqarfik Sermersooq	379	417	406
Qeqqata Kommunian	211	237	237
Qaasuitsup Kommunian	376	439	451
Allat	15	8	-2
Kommunit tapiissutit katillugit	1146	1289	1296

2 Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit il. il.	Aningaasaliissutit	Naatsorsuutit	Nikingassut
Nioqqutissanik pilersuineq	36	36	-
Aningaaseriveqarnikkut pilersorneqarneq	3	3	-
Nassiussat angallanneqarnerat	46	46	-
Ilaasunik angallassinermut tapiissutit	151	151	1
Angallannikkut attaveqaatini ikaarsaariarnermut sillimmatit	1	1	-
Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit katillugit	238	237	1

Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit il.il. inuiaqatigiinnut sullissinermik tunniussiniarluni isumaqatigiissutaasimasut, niuernikkut atugassarititaasunit akitigut killiffinni pineqartuni atugassiissutaanngitsut.

3 Aningaasat uninngasuutit	2013	2014	2015
Aningaaserivinni karsimilu uninngasuutit:	830	717	784
Pappiaqqat nalillit, pissarsiarinerani akusooq	309	470	509
<i>Allassimasutut nalinga</i>	301	464	491
<i>Ulloq 31.12 Pappiaqqanik niueqatigiiffimmi nalingititaasut</i>	319	477	509
Aningaasat uninngasuutit katillugit	1139	1186	1293

	2013	2014	2015	Tiguisinnaatitaneq
4 Suliffeqarfinnit pisussaaffeqatigiinnerit	3	4	5	neq
Nukissiorfiit	-	30	45	70
Mittarfeqarfiit	72	60	58	100
KNR	11	8	4	4
Suliffeqarfinnit pisussaaffeqatigiinnerit katillugit (-pitsaanngitsoq/negativ)	83	98	106	
Suliffeqarfinnit pisussaaffeqatigiinnerit katillugit (-pitsaasoq/positiv)	-20	-	-	

KNR-ip aningaasatigut atuisinnaatitaanera annikillineqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimavoq. Atuisinnaatitaaneq akilereerneqarsimassaaq 2016-ip naanerani.

5 Suliffeqarfinnut taarsigassarsiaritit	Ukiup aallartinnerani	Ukiumi nikingasoornerit	Ukiup naanerani
Nukissiorfiit	2204	-49	2155
Nuuk Værft A/S	-	-	-
Sikuki Nuuk Harbour A/S	110	-	110
Nuna Minerals	5	-	5
Suliffeqarfinnut taarsigassarsiaritit katillugit	2319	-49	2270

6 Boligstøtte-mut taarsigassarsisitsinerit

a) Nammineq inissamut aningaasaliinerit **2015**

Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani **538**
Taakkunangga neriorsuutit 96

Ukiumi nikerarnerit

Akilersuut -
Ernialiinerit -
Erniat akilernerqarsimasut -
Taarsigassarsiat isumakkeerneqartut nalikilliliiffigineqartullu -3
Taarsigassarsisitsinerit ilanngaaseereerluni 34
Ukiumi nikerarnerit katillugit **31**

Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani **570**
Taakkunangga neriorsuutit 86

Namminersorlutik Oqartussat illunut 10/40/50-imik kiisalu 20/20/60-imik aaqqissuussinerit malillugit sananeqarsimasunut ukiuni 15-ini kiisalu 20-ni ernialersugassaannngitsunik taarsersugassaannngitsunillu taarsigassarsisitsisarput. Tamatuma saniatigut piginneqatigiilluni inissiassanut, iluarsaassinissanut taarsigassarsisitsisoqartarpoq aamma attartortumit piginnittumut aaqqissuussamut atatillugu taarsigassarsisitsisoqartarluni.

2015-ip naanerani Namminersorlutik Oqartussat 1117 mio. koruuninik ernialersugassaannngitsunik taarsersugassaannngitsunillu taarsigassarsisitsisimapput, taakkunanga 788 mio. koruunit Illuut A/S-imut taarsigassarsiaritinneqarlutik (krudlån).

2015-ip naanerani taarsigassarsisitsinerit 1983-iupput neriorsuutillu 88-iullutik. Taarsigassarsianit taakkunanga 1620-t ernialersugaapput. 2016-imi 10/40/50 malillugu taarsigassarsiat akilersorneqarneri siulliit aallartinneqarput.

b) BSU	2015
Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani	129
Ukiumi nikerarnerit	
Illut utertillugit tunniunneqarsimasut	6
Erniat	9
Tapiissutit	-6
Erniat akilerneqarsimasut	-4
Sullissinerit akilerneqarsimasut	-13
Akit allanngorarnerisa appassisusaannit annaasat/ iluanaarutit	2
Taarsigassarsisitsinerit ilanngaaseereerluni	1
Isumakkeerinninnerit	-39
Ukiup siuliani immikkoortitat iluarsineqartut	62
Ukiumi nikerarnerit katillugit	18
Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani	146

Namminersorlutik Oqartussat Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 19. november 2007-imeersoq naapertorlugu inissialiornissamut illuliassanullu tapiisarput.

Inoqutigiit ukiumut 180000 koruunit sinnerlugit isertitallit inissialiornissamut akilersugassanik taarsigassarsisinnaapput. Ukiumulli inoqutigiit isertitaasa 180000 koruunit ataassimappatigit akiligassat akiliginnngitsuukkat, akiitsut akitsuuserneqartussat taarsigassarsisitsinernut erniaqaratillu taarsersugassaannngitsunut allanngortinneqarsinnaapput. Illunut nammineq sanaqataaffigisassanut ukiuni 33-ni erniataqanngitsunik akilersugassaannngitsunillu taarsigassarsisoqarsinnaavoq attartortoqarsinnaavoq.

Taarsigassarsiarititat taakku 146 mio. koruuniusut saniatigut Namminersorlutik Oqartussat 343 mio. koruuninik nalilinnik ernialersugassaannngitsunik akilersugassaannngitsunillu taarsigassarsisitsisimapput. Namminersorlutik Oqartussat 2015-ip naanerani ernialersugassanik 1366-inik aamma ernialersugassaannngitsunik akilersugassaannngitsunillu 2526-nik taarsigassarsisitsisimapput.

Taarsigassarsitsinerit katillugit	2015
Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	667
Ukiumi nikerarnerit	49
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	716

7 Taarsigassarsiarititat allat

a) ESU-mit taarsigassarsiat 2015

Taarsigassarsitsinerit ukiup aallartinnerani	78
Ukiumi nikerarnerit	
Erniat	2
Erniat akilerneqarsimasut	-
Akilersuut	-9
Isumakkeerinninnerit	-6
Taarsigassarsitsinerit ilanngaaseereerluni	23
Ukiumi nikerarnerit katillugit	11
Taarsigassarsitsinerit ukiup naanerani	89
<i>Taakkunangga neriorsuutit</i>	<i>10</i>

Piniarnermut, aalisarnermut nunalerinermullu tunngassutilinnut ernialinnik taamatutaaq erniaqaratillu taarsersugassaanngitsunik taarsigassarsianut Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissuteqartarput. 2015-ip naanerani taarsigassarsiat erniallit 910-upput.

Namminersorlutik Oqartussat 2015-ip naanerani 47,7 mio. koruuninik nalilinnik ernialersugassaanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsitsisimapput. Taarsigassarsiat ernialersugassaanngitsut akilersugassaanngitsullu 2015-ip naanerani 479-inik amerlassuseqarput.

Nerukkaatissat il. il. qularnaveeqquusiissutaannut Namminersorlutik Oqartussat akiliutaat kingusinnerusukkat akilersugassanngorlugit taarsigassarsianut allanngortinneqarsinnaapput.

b) Ilinniarnermut atatillugu taarsigassarsiat 2015

Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani 76

Ukiumi nikerarnerit

Taarsigassarsisitsineq 10

Erniat -

Akilersuut -8

Isumakkeerinninnerit -4

Ukiumi nikerarnerit katillugit -1

Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani 75

c) Kommunitut taarsigassarsiaritit 2015

Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani 41

Ukiumi nikerarnerit

Taarsigassarsisitsineq -

Akilersuut -2

Ukiumi nikerarnerit katillugit -2

Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani 39

Januar 2015 aallarnerfigalugu Kommune Kujalleq taarsersuinissamut nutaamik isumaqatigiissuteqartoqarsimavoq.

d) Taarsigassarsisitsinerit allat 2015

Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani 13

Ukiumi nikerarnerit

Taarsigassarsisitsineq -

Akilersuut -

Ukiumi nikerarnerit katillugit -

Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani 13

Taarsigassarsiat taakku Namminersornerullutik Oqartussat atuutilernerannut atatillugu danskit naalagaaffianit tiguneqarput. Taarsigassarsiat taakku ernialersugaapput taarsersugassaanatik.

Taarsigassarsiaritit allat katillugit 2015

Taarsigassarsisitsinerit ukiup aallartinnerani 208

Ukiumi nikerarnerit 8

Taarsigassarsisitsinerit ukiup naanerani 216

8 Pissarsiassat allat	2013	2014	2015
Pissarsiassat allat	564	837	1.029
Taakkunangga piffissalersukkat	-	1	-
Kommunit *)	-	24	-
Akileraarutit	199	329	345
Pissarsiassat allat katillugit	763	1190	1374

*) Kommunit akiliutigigallagaasa takutippassuk pissarsiassaartoqartoq pissarsiassat Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat pillugit allakkiaq 11-mit Pissarsiassat allat pillugit allakkiaq 8-mut nuunneqassapput.

9 Suliffeqarfiit namminersortitat	2013	2014	2015
Ukiup aallartinnerani immikkoortitat Nukissiorfiit	13	105	76
Atuineruffigisat(-)/Atuinikinneruffigisat, tak. Nukissiorfiit naatsorsuutaat	92	-30	8
Ukiup naanerani immikkoortitat Nukissiorfiit	105	75	84

Immikkoortitat taakku Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaannut 0-imik nalilerlugit ilanngunneqarput.

10 Piginneqataassutit	Piginnittup-piginneqataassutaa %-ingorlugu	Pissarsiarineqarnerani nalinga			Suliffeqarfiup iluani pigisat nalillit **)
		Ukiup aallartinnerani	Ukiup Nikinga soorneq	naane rani *)	
KNI A/S	100	613	-	613	891
Royal Greenland A/S	100	1249	-	1249	1166
Tele Greenland A/S	100	310	-	310	961
Royal Arctic Line A/S	100	125	-	125	491
NunaMinerals A/S	37,1	88	-	88	-4
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	100	33	-	33	54
Inuussutissarsiornermut Siunnersuisoqatigiit A/S	100	15	-	15	4
Great Greenland A/S	100	120	15	135	27
Inuit Service Company A/S	100	0	-	0	277
NunaOil A/S	100	102	-	102	29
Air Greenland A/S (31/12/2012)	37,5	13	-	13	294
GrønlandsBanken A/S	13,7	89	-	89	62
Illuutlinik ingerlatseqatigiiffik Illuut A/S	100	-	-	-	108
Sikuki Nuuk Harbour A/S	100	70	-	70	99
Piginneqataassutit katillugit		2827	15	2842	4461

1) Illut A/S ulloq 22. december 2009 pilersinneqarpoq pigisanik nalilinnik akiliuteqarnikkut.

*) Suliffeqarfiit pissarsiarineqarnerminni nalingi atorlugit naatsorsuutitut ilanngunneqarput.

**) Suliffeqarfiup iluani pigisat nalillit nalilersornerini suliffeqarfiit 2014-imut ukiumoortumik naatsorsuutaat tunngaviupput, soorlu suliffeqarfiup nammineq aningaasaatai Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassutaat ilanngullugit.

11 Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat	2013	2014	2015
Piffissalersukkat 1)	575	836	816
Akiligassaqarfiit assigiinngitsut	347	197	287
Aningaasarsiatigut aningaasartuutit akilerneqartussat	92	28	31
Akilaraarutit	-117	-	-
<i>Kommunit</i>	19	-24	26
<i>Kommunit pisassarisaat</i>		24	
Kommune katillugit	19	-	26
Immikkoortitsinerit	142	177	179
Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat katillugit	1057	1239	1340

*) Akilaraarutit piffissalersorneqarnerat Pissarsiassat allat pillugit allakkiamut 8-mut nuunneqarput.

**) Kommunit akiliutigigallagaasa takutippassuk pissarsiassaartoqartoq pissarsiassat Pissarsiassat allat pillugit allakkiaq 8-mut nuunneqassapput

Immikkoortitat immikkoortiterneri	aallartinnerani	Ukiumi nikerarnerit	Ukiup naaneran i
Aningaasaqarneq	2	1	3
Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu			
Kiffartuussivik	-	12	12
Isumaginninnermut tunngasut	13	4	16
Peqqinnissaqarfik	24	-23	1
Ilinniartitaaneq Ilisimatusarnerlu	42	3	44
Inuussutissarsiorneq	64	1	64
Aalisarneq piniarnerlu	31	-5	26
Inissiat Attaveqaatillu	2	10	13
Immikkoortitat katillugit	177	2	179

12 Akiitsut siviisuumik akilersugassat	2013	2014	2015
Akiitsut siviisuumik akilersugassat	600	600	574
Katillugit	600	600	574

13 Sanaartornermut Iluarsaassinermullu Aningaasaateqarfik	Ukiup aallartinnerani	Ukiumi nikingasoornerit	Ukiup naanerani
Sanaartukkat	598	21	619
Sanaartornikkut taarsigassarsitsinerit	492	101	391
Sanaartornermut Iluarsaassinermullu aningaasaateqarfik katillugit	1090	80	1010

14 Taarsigassarsitsinerit ilanngaaseereerluni	2013	2014	2015
Sanaartornikkut taarsigassarsitsinerit Nukissiorfiit	150	130	70
Sanaartorfigiuminarsaanikkut taarsigassarsitsinerit Nukissiorfiit	20	30	17
Illuliornermut sanaartornermut taarsigassarsiani akilersuinerit Nukissiorfiit	-128	-136	-135
Taarsigassarsitsineq Royal Greenland	-	-	-
Akilersuineq Royal Greenland	-50	-100	-
Kommuninut taarsigassarsitsinerit 1)	15	8	-
Taarsigassarsitsinerit ilanngaaseereerluni katillugit	7	-68	-49

15 Konto oqimaaqatigiissitsiviusoq	2013	2014	2015
Ukiup aallartinnerani	5940	5756	5566
Taarsersugassaanngitsunik taarsigassarsiat nalinginik iluarsiineq	-591	-335	78
Nikingasoornerit allanut illuatungiliinerit	3	1	-
Ingerlatsinikkut sanaartornikkullu angusat taarsigassarsinnginnermi aamma piginneqataassutinik pigisaqalinnginnermi	403	144	250
Ukiup naanerani	5756	5566	5894

PISUSSA AFFIORATAARSINNAASUT

Nunatta Karsia 31.12.2015-imi tulliuttunik qularnaveeqqussiissutininik qularnaveeqqussiinnernillu tunniussisimavoq:

Grønlandsbanken A/S-imut, Bank Nordik A/S-imut aamma Vestnorden Fonden-imut qularnaveeqqussiissutininik qularnaveeqqussiinnernillu tunniussisoqarsimavoq. Qularnaveeqqussiissutininut tunniunneqartunut taarsigassarsimasuniit sillimmasiissutaasunik assigiinngitsunik tigusaqartoqarsimavoq. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat inuussutissarsiutinut nunami ingerlanneqartartunut katillugit 33 mio. koruuninik taarsigassarsianut qularnaveeqqussiisimapput.

Kongeriget Danmarks Fiskeribank-iusimasumut maannakkut Økonomistyrelsen i Danmarkimut kili-saataateqarfinnut taarsigassarsianut qularnaveeqqussiisoqarsimavoq katillugit 4,8 mio. koruuninik. Grønlandsbanken-imut taarsigassarsianut qularnaveeqqussiisoqarsimavoq katillugit 0,4 mio. koruuninik aamma suliareqqaarnagit nioqquteqartartumik ingerlatseqatigiiffimmu 3,0 mio. koruuninik

Aningaaserivitsigoortumik ilinniagaqarnermi taarsigassarsianut qularnaveeqqussiisoqarsimavoq katillugit 0,5 mio. koruuninik. Grønlandsbanken A/S-mit ilinniagaqarnermi taarsigassarsianut allaffis-sornikkut isumagineqartunut sillimmasiissutininik 76 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarsimavoq.

Grønlandsbanken A/S-imi aningaasanik pilersuinissamut akiligassarsisinnaatitsisoqarpoq KNI Pilersuisoq A/S-mut 45 mio. koruuninik. Aningaasat taakku killiffimmi taarsigassarsisitsinerit allat ataanni allanneqarsimapput. Tamakku qaavisigut periarfissaqarpoq, taamaasiornissamut pisariaqartitsisoqassappat sulii 7 mio. koruuninik atugassiisoqarsinnaavoq.

Namminersorlutik Oqartussat suliasarivaat Kalaallit Nunaani Landsrådimut, Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut sivisuumik ilaasortaasimasunut soraarnerussutisiaqartitsinissamut pisussaaffik.

Namminersornerullutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffiit 100%-imik pigineqartut ilaannut Nunatta Karsiani aningaasanik atuisinnaatitaanissaq akuersissutigisimavaat. Naatsorsuutinut ilanngussami ingerlatseqatigiiffinnut tamanut amerlanerpaamik atuisinnaatitaanerit takuneqarsinnaavoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut namminersortitanut tunngatillugu pisussaaffittut isumaqatigiissutaasimasut pillugit, innersuussisoqassaaq naatsorsuutinut immikkut ittumik saqqummiunneqartunut.

NAATSORSUUSIORNERMI SULERIAASEQ ATORNEQARTOQ

NALINGINNAASUT

Nunatta Karsiata naatsorsuutaanut ilaapput aningaasaliissutit tamarmik Inatsisartunit akuerineqartut.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. november 1994-imeersoq kiisalu namminersorlutik oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit nalunaarut nr. 8, 27. februar 1995-imeersoq malillugit naatsorsuutit suliarineqarput.

Ukiumi naatsorsuiffimmi naatsorsuutit qaammatisiutit ukiuat malippaat. Ukiumut ilaatinneqarpoq qaammatinik marlunnik piffissamik ilassuteqarneq. Piffissami ilassuteqarfiusumi tassani ukiumut aningaasaqarfiusumut tunngasut aningaasartuutit isertitallu nalunaarsorneqarsinnaapput, nioqqutissanik kiffartuussinernilluunniit tunniussineq, imaluunniit pisassat akiitsulluunniit ukiup naatsorsuuffiup naanissaa sioqqullugu pisimappata.

Naatsorsuinermi kisitsisit tamarmik mio. koruunitinut ilanngussamilu 1.000 koruunitinut akunnaallisinneqar-simapput. Akunnaallisitsinerup kingunerisaanik annikitsunik nikinganernik pilersitsisoqarsinnaa-voq.

NAATSORSUUTINIK PATAJAALLISAANEQ

2001-imiit Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-meersoq atuuppoq. Inatsimmi tassani aningaasaliissutit tamarmik immikkoortunut tallimanut ukununga agguarneqarput: ingerlatsinermut aningaasartuutit, inatsisinik tunngavigalugit aningaasartuutit, tapiissutit, sanaartorneq aamma isertitat.

Ukiut siuliinut assersuussinnaaneq anguniarlugu kisitsisit 2013-meersut aamma 2014-meersut ukioq 2015-imi tunngaviit atuuttut assigalugit patajaallisarneqarput. Saqqummiussinernut assigiinngitsunut atatillugu akunnaallisiisoqarsimasinnaavoq.

Ilanngussami atuarnissamut ilitsersuummi ukiuni kingullerni pingasuni naatsorsuutini kisitsisit qanoq assersuunneqarnissat pillugu erseqqinnerusumik nassuiaasoqarpoq.

INGERLATSINERMUT ANINGAASARTUUTIT ISERTITALLU

Aningaasartuutit isertitallu, nioqqutissanik kiffartuussinernillu tunniussinermut tunngasuusut, inatsit malillugu pissarsinermik tunngavik malillugu tunniussineq pisimagaangat nalunaarsorneqartarput. Aningaasartuutininut isertitanullu allanut nalunaarsuineq pisarpoq aningaasat naatsorsorneqarsinnaaleraangata kingusinnerpaamillu akiliiffiup nalaani.

Ukiumi naatsorsuiffimmi nunatta karsianut annertuumik piunasaqaateqarsimatillugu, aamma piunasaqaat naatsorsuutit tunniunneqarnissaat sioqqullugu inaarutaasumik naatsorsorneqarsinnaangippat, missiliuineq tunngavigalugu ukiumi naatsorsuiffimmi pineqartumi naatsorsuutini aningaasartuutitut kontomi piunasaqaatitut nalunaarsorneqartarpoq. Taanna ukiumi naatsorsuiffimmi tulliuttumi iluarsineqartarpoq, piunasaqaat inaarutaasumik naatsorsorneqaraangat.

Naatsorsuuserinermi tamakkiisumik kontonut allattuisarnermik periaarseq atorneqartarpoq, tamassumalu kinguneraa aningaasartuutit isersitallu tamakkiisut immikkoortillugit naatsorsuutitut allattorneqartarnerat.

AKILERAARUTITIGUT ISERTITAT

Ukiup naatsorsuusiorfiusup ingerlaavartumik akileraarutitigut isertitai

- 1) Akileraarutit A-t qaammatikkaartumik isertitatut allanneqartarput sulisitsisut akileraarutininik A-nik nassuiaataat tunngavigalugit. Nassuiaatinik nassiussisoqarsimangippat akileraarartermut oqartussat missiliuussissapput. Akileraarutininik A-nik missiliuinerit nassuiaatillu pisimasut nuna tamakkerlugu akileraarummi ingerlaavartumik isertitanut tunngaviusarput. Nassuiaatit ukiumut naatsorsuusiorfiusumut tunngasut aamma ukiup naatsorsuusiorfiusup tulliani januarimi tiguneqartut nuna tamakkerlugu akileraarutip naatsorsorneranut ilaatinneqartarput.
- 2) Akileraarutit B-t piffissakkaartumik (qaammatit qulit) isertitatut allanneqartarput B-tut akileraarusiutit akiligassat tunngavigalugit.
- 3) Ingerlatsivinnit, iluanaarutinit aamma nioqqutissiorlutut akileraarutit akileraarutininik akiligassiinermi isertitatut allanneqartarput.

Ukiut siuliini ingerlaavartumik akileraarutitigut isertitanik iluarsineq

- 4) Ingerlaavartumik akileraarutit isertitatut allanneqartut (imm. 1 aamma 2 naap.) aamma inaarutaasumik akileraarusiinermi angusat akornanni nikinganeq ukiumi inaarutaasumik akileraarutip naatsorsornerani iluarsineqartarpoq akileraaruteqartussamullu akiligassanngortinneqarluni.
- 5) Tamatuma kingorna akileraarutaasussat allannngortinneri (qaffaanerit/appaanerit) ukiumi allannguiffiusumi iluarsineqartarput.

Akileraarutititut akitsuutsunullu ajunaarutininik nalikilliliineq immikkoortitsinerlu

Akileraarutititut akitsuutinullullu akiligassat akilinngisat nalikillilerneqartarput akileraarutininik aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu nalinginnaasumik akileraaqqitalersinnaaneq periarfissaarukkaangat. Motorinut akitsuutit aamma aningaasanik ikisisarluni pinnguaatinut akitsuutit pillugit immikkut maleruagassat atuupput. Akiliisinnaajunnaarnermi aamma toqukkut qimagussimasut pigisaanni akiligassat akilinngisat annaasat paasineqarneri naapertorlugit nalikillilerneqartarput. Piffissami sivisuumi ingerlasarnerisa kingunerisaannik tunngaviit uku malillugit akileraarutit imatut piffissalersorneqartarput:

Akilerarutitut akiligassanik kinguartoorutitut annaasanik immikkoortitsineq

Toqqaannartumik akilerarutitut kinguaattoorutit akiligassap akilerneqarfissaannut missiliuineq malillugu naatsorsorneqartarput, uanilu annaasanik immikkoortitsinissamut missiliuineq imaattoq atorneqarpoq:

Ukioq	Ukiunik sisamanik pisoqaanerusut aamma nalikillilerneqarsimanngitsut	-4	-3	-2	-1	Ukiumi naatsorsuusiorfiusumi
Immikkoortitsinermit procenti	100 %	75 %	50 %	30 %	15%	7,5%

Procentit toqqaarneqartut ersersippaat akiligassap pisoqaappat taava akilersinniarnissaa ajornakusoornerussasoq, tamatumunnga pissutaavoq akiliisitsiniarnermi sakuusinnaasut akiligassap pisoqaassusianit killilerneqartarmat. Immikkoortitsinermit taamaalilluni ersersinneqarpoq akilerarutitut akiligassast nalingisa ajornerulernerinik missiliuineq.

Sanaartornermut aningaasartuutit

2000-mi januarip aallaqqaataani missingersuutitigut teknikkikut sanaartornermut iluarsaassiner-mullu aningaasaateqarfimmit pilersitsisoqarpoq. Sanaartornermut iluarsaassiner-mullu siunertamut aningaasaliissutit tamarmik, pilersaarutini aalajangersimasuni piviusunngortinneqartut, aningaa-saateqarfimmut nuunneqarput. Aningaasaliissutit taamaattumik angusat naatsorsornerini tamakkii-sumik aningaasartuutit allanneqarput.

Taarsigassarsisitsineq Aningaasani allanit pineqartussani arlalinni allannguinerit nunatta karsiani IST-mi angusanut ilaapput (ingerlatsinermit, sanaartornermit taarsigassarsisitsinermit angusat). Aammattaaq namminersorlutik oqartussat aktianik pisinerat tunisinerallu IST-mi angusanut ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiisa nunatta karsiani tiguisinnaatitaanermik atuinerat IST-mi angusami ilaangillat.

PIGISAT AKIITSULLU

Pigisat pisiarinerini nalinginut ilanngunneqartarput. Akiitsut annertussusivimmissut ilanngunneqartarput.

Namminersorlutik Oqartussanut, kommuuninut pisortanullu akiliisitsiniartarnek 2008-imi Akilerartarnermut Aqutsisoqarfimmut eqiterneqarpoq. Akiligassat taakku naatsorsuutit inernerini "akiligassat allat" ataanni allanneqarput, "piffissami sivikitsumi akiitsut"-ni illuatungilerneqarlutik.

Immikkoortitsisarnermi periaatsit

Periaatsit uku malillugit annaasanut immikkoortitsisoqartarpoq:

Initaarniarnermi taarsigassarsianut tunngatillugu, uani taarsigassarsiat aallaavii pineqarlutik, akiligassanut akiliisannginneq pissutigalugu illutit tiguneqarsimappata ukiut marluk qaangiunnerini nutaamik inuttalernerqarsimangippata, iluarsanneqarsimangippata imaluunniit aserfallatsaalineqarsimangippata taarsigassarsiissutit nalii annaasassatut immikkoortinneqassapput.

Initaarniarnermut taarsigassarsiat, akiligassallu allat immikkoortinneqartut – akiligassaq akiitsorineqartoq ukiumik ataatsimik pisoqaaneruppat immikkoortitsisoqassaaq. 1999-imiit akiligassallit periarfissaqalerput akiligassaminnik akilersuinertik allangortissinnaallugu. Initaarniarnermut taarsigassarsiat ukiumut marloriarlutik akilernerqartarput, taarsigassarsiat allat qaammammut akilersorneqartarlutik. Akilersuut akilernerqanngippat, taarsigassarsiap aallaaviani immikkoortitsisoqarneq ajorpoq, akilersugassarli kisimi immikkoortinneqartarluni.

Akiitsuni assigiinngitsuni akiligassat akilinngitsuukkat, taakkununga ilaallutik ilinniartitaanermi inuussutissarsiutinullu taarsigassarsiat – taakkunani immikkoortitsisoqarneq ajorpoq, kinguaattoorutigineqartut kontut pingaernerit atorlugit nalikillilernerqartarmata, nalikilliliinermi Namminersorlutik Oqartussat akiliisitsiniartarfiannut akiliisitsiniarneq nuunneqartarluni, tamanna pisarpoq akiligassaq akilersinniarlugu misiliisoqareersimagarlutillugu.

Suliffeqarfiit killilimmik aquneqartut

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutai killilimmik aquneqartut aningaasaliissutiviit malillugit naatsorsuutini saqqummiussisarput.

Nunatta karsiata naatsorsuutaani aningaasaliissutiviit aningaasartuutitut allanneqartarput.

Suliffeqarfiit ilai nunatta karsiani tigusinnaatitaasutut akuerineqarnikuupput tamatumunngalu tunngatillugu akiligassatut saqqummiunneqartarluni.

Taakku saniatigut suliffeqarfiit ilai Namminersorlutik Oqartussanut akiitsoqarput, nunatta karsiata naatsorsuutaani piffissami sivirusumik akiligassarineqartutut allanneqarsimasunik.

Suliffeqarfiit killilimmik aquneqartut tamatuma saniatigut suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit nalunaarut nr. 25, 26. november 1998-imeersoq malillugu naatsorsuutini saqqummiussisarput.

Naatsorsuusionermermi suleriaatsip atorineqartup allangortinnera

Naatsorsuusionermermi suleriaatsit ukiumiit ukiumut allamut allangortinnerani ukiut siuliini naatsorsuutini sunniutit aallartinnermi nalit iluarsinerisigut nalunaarsorneqartarput. Taamatut iluarsiinerit nunatta karsiata naatsorsuutaani nassuiaammi erseqqissaaffigineqartarput.